

Kapittel I Hovedregler for tildeling av utdanningsstøtte

1 Støtteformer

1.1

Hovedformene for støtte fra Lånekassen er utdanningsstipend og lån. Det kan også bli gitt andre stipend.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 1.1, men endringene innebærer ingen realitetsendringer.

Med "andre stipend" menes for eksempel bostipend, læremiddelstipend, forsørgerstipend, reisestipend, fødselsstipend, sykestipend, flyktningstipend, stipend til dekning av skolepenger og språkstipend.

1.2

Det går fram av kapittel II og kapittel III hvordan støttebeløpet blir regnet ut. Definisjon av hvem som kommer inn under støtteordningene framgår av kapittel II punkt 1.1 og kapittel III punkt 1.1.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 1.2, men endringene innebærer ingen realitetsendringer.

Det gjøres oppmerksom på at gjeldende forskriftsbestemmelse, kapittel I punkt 1.2.1 er foreslått tatt ut av forskriften. Bakgrunnen for forslaget er at definisjon av hvem som kommer inn under støtteordningene i kapitlene II og III også er regulert i kapitlene II og III.

1.3

De satsene som er fastsatt for undervisningsåret 2006-2007, gjelder for tiden 15. august 2006 - 14. august 2007. Se likevel egne satser for lån til sommerterminordning og forkurs til ingeniørutdanning sommeren 2006 i kapittel III punkt 8.1 c).

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 16.3, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

2 Statsborgerskap og tilknytning til Norge

Merknad

Det foreslås til dels store endringer i regelverket om støtte til utenlandske statsborgere og vilkår om tilknytning til Norge, jf. også omtale i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Av fremstillingshensyn omtales de ulike gruppene som omfattes av regelverket, som norsk statsborger, nordisk statsborger, (annen) utenlandsk statsborger og borgere fra EØS-land i dette høringsdokumentet. Det gjøres oppmerksom på at søknader fra nordiske statsborgere i det nye forslaget kan vurderes både etter regelverket som gjelder for borgere fra EØS-land og regelverket som gjelder for andre utenlandske statsborgere.

Reglene om støtte til nordiske statsborgere, jf. gjeldende forskrift, kapittel I punkt 7, og reglene om støtte til statsborgere fra land utenfor Norden, jf. gjeldende forskrift kapittel I punkt 5, er foreslått harmonisert. Reglene for støtte til utenlandske statsborgere er dessuten justert. Bakgrunnen for harmoniseringen av regelverkene er at de andre nordiske landene har gjennomført slike harmoniseringer. Endringene gir dessuten administrativ forenkling for Lånekassen, ved at det stilles samme krav om botid og tilknytning til Norge for alle utenlandske statsborgere i samme situasjon (med unntak av borgere fra EØS-land som har rett til støtte i medhold av EØS-arbeidstakerloven). Endringene innebærer at gjeldende forskrift, kapittel I punkt 7 tas ut av regelverket i sin helhet.

Enkelte av endringene som er foreslått gir innstramming i forhold til gjeldende regelverk, mens andre endringer gir nye grupper rett til støtte gjennom Lånekassen. Realitetsendringer er kommentert i merknad til den enkelte forskriftsbestemmelse nedenfor.

Det er ikke foreslått realitetsendringer i regelverket om støtte til borgere fra EØS-land, jf. gjeldende forskrift, kapittel I punkt 5.1.1.

Regelverket om statsborgerskap og tilknytning til Norge er for øvrig flyttet fram i forskriftskapitlet i forhold til gjeldende forskrift. Bakgrunnen for dette er at dette er regler som bestemmer om en person har adgang til støtteordningene eller ikke.

2.1

Søkeren må som hovedregel være norsk statsborger.

Merknad

Forskriften er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, jf. kapittel I punkt 5.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer. Det gjelder også i dag egne regler for støtte til utdanning i utlandet.

2.2

Utenlandsk statsborger som har lovlig opphold i Norge og som tar utdanning i Norge, kan få utdanningsstøtte på samme vilkår som norsk statsborger, dersom han eller hun

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 5.3 for å inkludere nordiske statsborgere i forskriftsbestemmelsen.

2.2.1**har fått asyl, beskyttelse eller opphold av humanitære årsaker***Merknad*

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 5.3.1. Bakgrunnen for endringene er harmonisering med begrepsbruken i utlendingsregelverket, samt å gjøre forskriftsbestemmelsen mer entydig.

2.2.2**er gift, samboer med felles barn eller partner med norsk statsborger, og begge bor i Norge.***Merknad*

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 5.3.4. På grunn av endringen i punkt 2.2 ovenfor innebærer forskriftsbestemmelsen at nordiske statsborgere som er gift med norsk statsborger omfattes av ordningen. I gjeldende regelverk, jf. kapittel I punkt 7.4 og 7.4.1, har det vært en karenstid på 24 måneder for nordiske statsborgere som er gift med norsk statsborgere, dvs. at det har vært et tilleggskrav for nordiske statsborgere som ikke har vært gjeldende for andre utenlandske statsborgere.

2.2.3**har fått arbeids- eller oppholdstillatelse i familiegjenforening med norsk eller utenlandsk statsborger.***Merknad*

Forskriftsbestemmelsen er endret i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I pkt. 5.3.5 og 5.3.6, og innebærer en viss utvidelse i forhold til gjeldende regelverk. Begrunnelsen for forslaget er målsettingen i innvandringspolitikken om å legge til rette for at personer som har fått oppholdstillatelse på grunn av familiegjenforening enklest og raskest mulig skal integreres i det norske samfunnet. Rett til finansiering av utdanning vil støtte opp om et slikt mål. Bakgrunnen for endringen er også enklere administrasjon for Lånekassen, ved at Lånekassen kan basere sin saksbehandling på UDIs vedtak om oppholdstillatelse. Etter utlendingsloven stilles det egne krav om forsørgelse, og vilkåret om forsørgelse er derfor tatt ut av utdanningsstøtteforskriften.

2.2.4**har fått arbeids- eller oppholdstillatelse som barn under 19 år av person som har lovlig arbeids- eller oppholdstillatelse i Norge. Det er en forutsetning at personens forsørgere bor i og er skattepliktige til Norge.***Merknad*

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 5.3.5 og 5.3.6, og skal bl.a. sikre at personer som er født i Norge som har utenlandsk statsborgerskap kan få støtte til utdanning i Norge. Forskriftsbestemmelsen ivaretar også

barn av norske statsborgere som har utenlandsk statsborgerskap. Det er likevel en forutsetning at eleven/studenten gjennom forsørgeren har en tilknytning til Norge.

2.2.5

har fått oppholdstillatelse etter ordningen for nordmenn som har utvandret til Kola, og etterkommerne deres.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 5.3.7.

2.2.6

har vært bosatt i og har hatt sammenhengende fulltidsarbeid i Norge i minst 24 måneder like før undervisningsåret, og har betalt skatt til Norge i denne perioden. Søkeren må ha hatt oppholdstillatelse som arbeidstaker i perioden.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er endret i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 5.3.2. Karenstiden er utvidet fra tolv til 24 måneder, noe som innebærer en innstramming i forhold til gjeldende forskrift. Karenstiden blir med endringen lik den karenstiden som i dag gjelder for nordiske statsborgere, som etter harmonisering av regelverket også er omfattet av denne forskriftsbestemmelsen. Det er også presistert at personen må ha hatt fulltidsarbeid i karenstiden.

Utvidelse av karenstiden til 24 måneder til også å gjelde andre utenlandske statsborgere enn nordiske statsborgere begrunnes ut fra en samordning med regelverket i de øvrige nordiske landene, som i dag har en karenstid på 24 måneder. Departementet anser det som hensiktsmessig at regelverkene i de nordiske landene i størst mulig grad er harmoniserte på dette punktet.

Departementet ser at innstramningen kan gi et visst negativt signal i forhold til ønsket arbeidsinnvandring. På den annen side anser departementet det som et rimelig krav at arbeidsinnvandrere arbeider i Norge i to år før det åpnes for støtterett gjennom Lånekassen til utdanning, eventuelt etter- og videreutdanning.

Siste setning i forskriftsbestemmelsen er ny og presiserer hensikten bak regelen, nemlig at det er arbeidstakere som omfattes av regelen, og ikke andre grupper som er bosatt i Norge, for eksempel studenter. Personer som har utdanning som hovedhensikt med oppholdet i Norge blir vurdert etter kapittel I punkt 2.2.6 nedenfor.

2.2.7

har tatt fulltidsutdanning i Norge de tre siste årene med normert studieprogresjon uten støtte fra Lånekassen. Søker som har tatt deltidsutdanning må ha tatt utdanning tilsvarende tre års fulltidsutdanning.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er endret i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 5.3.3, ved at det er presisert nærmere hva som menes med gjeldende formulering om "tilfredsstillende faglig framgang". Endringen innebærer en viss innstramming av regelverket.

2.3

Statsborger fra EØS-land som har lovlig opphold i Norge som arbeidstaker, har rett til utdanningsstøtte til utdanning i Norge. Utdanningen han eller hun tar skal ha faglig sammenheng med arbeidet, med mindre personen har blitt ufrivillig arbeidsløs.

Barn og ektefelle av EØS-arbeidstakeren som har lovlig opphold i Norge, har de rett til utdanningsstøtte til utdanning i Norge etter samme vilkår som norske statsborgere.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 5.1.1. Formålet med endringene er å tydeliggjøre grunnlaget for støtterett i den grad det følger av EØS-avtalen.

2.4

Statsborger over 18 år fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia som er tatt opp ved høyskole eller universitet i Norge etter de vilkårene som Utdannings- og forskningsdepartementet har fastsatt for kvoteordningen, kan få støtte. Se kapittel VI.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 5.4, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

2.5

Utenlandsk statsborger som får eller har fått støtte til et utdanningsprogram fra Norad eller andre tilsvarende støtteordninger i Norge eller i utlandet, eller vedkommendes ektefelle, kan ikke få støtte fra Lånekassen. Se likevel kapittel VI punkt 2.2.1.

Merknad

Forskriften er omformulert og flyttet i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 9.4. Omformuleringen innebærer at innhold i en nærmere regel Lånekassen har hatt til forskriften, er tatt inn i forskriftsbestemmelsen. Endringen innebærer ingen realitetsendring i forhold til tidligere praksis. Bestemmelsen står også under kapittel I punkt 10.4.

2.6

Det gjelder egne regler om statsborgerskap og tilknytning til Norge for støtte til utdanning i utlandet, se kapittel I punkt 6 og kapittel IV punkt 1.

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse. Det foreslås i ta inn henvisning til at det gjelder egne regler om statsborgerskap og tilknytning til Norge for støtte til utdanning i utlandet.

3 Status som elev eller student, fravær, alder, sivilstand

Merknad

Punkt tre inneholder samme bestemmelser som gjeldende forskrift, kapittel I punkt 9. Forskriftspunktet er flyttet fram da innholdet i bestemmelsene anses som viktig for elever og studenter. Etter departementets vurdering passer det best at de krav som stilles til elever og studenter reguleres umiddelbart etter at "inngangsbilletten" til støtteordningene er avklart, gjennom krav til statsborgerskap og tilknytning til Norge.

3.1

Søkeren må være tatt opp som elev eller student og ha rett til å gå opp til eksamen. Lærlinger må ha godkjent lærekontrakt.

Søker som tar utdanning i utlandet, må i tillegg til å ha opptak, også følge undervisningen på lærestedet.

Merknad

Forskriftspunktet er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 9.1. Omformuleringen innebærer at gjeldende forskriftspunkt er delt i to; punkt 3.1 og 3.2. Ny forskriftsbestemmelse, kapittel I punkt 3.1 innebærer videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 9.1, første ledd.

3.2

Søker som følger obligatorisk undervisning og som har ugyldig fravær på mer enn 20 skoledager per semester, kan miste retten til støtte. Søker som har fullstendig studiepermisjon i mer enn seks uker, kan ikke få støtte i permisjonstiden.

Det gjelder egne regler for søker som får barn, se kapittel V punkt 1, og for permisjon/fravær under sykdom, se kapittel V punkt 2.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert og skilt ut fra gjeldende forskrift, kapittel I punkt 9.1. Innhold fra to nærmere regler Lånekassen har hatt til gjeldende forskriftsbestemmelse er tatt inn i forskriften, men endringene innebærer ikke realitetsendringer i forhold til gjeldende praksis.

3.3

Søker som har fylt 65 år før 1. januar 2007, kan ikke få støtte.

Dersom søkeren blir over 45 år når utdanningen er fullført, skal han få redusert lån, slik at gjelden kan bli betalt tilbake før søkeren fyller 65 år.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 2.3. Forskriftsbestemmelsen er delvis en regel som regulerer inngangsbilletten til studiestøtteordningene, og delvis en regel om reduksjon i støtte. Siden regelen er nært knyttet til egenskaper ved den enkelte søker, foreslås det at den står sammen med punktene som regulerer kravene som stilles til elever og studenter.

3.4

Samboere blir behandlet som gifte dersom de har felles barn.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 2.1.

3.5

Registrerte partnere regnes som gifte i samsvar med lov om registrert partnerskap.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 2.2, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

Formelt sett er ikke denne bestemmelsen nødvendig, da likebehandlingen følger av lov om partnerskap, men departementet anser likevel behov for å ha med bestemmelsen, av hensyn til helheten i forskriften, og for å unngå tvil om dette.

4 Hva slags utdanning det kan bli gitt støtte til

4.1

Det kan bli gitt støtte til:

- a) videregående opplæring etter opplæringslova ved offentlige utdanningsinstitusjoner
- b) lærlinger med godkjent lærekontrakt
- c) grunnskoleopplæring for voksne etter opplæringslova § 4 A-1
- d) ulike kurs som er lagt opp med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1
- e) utdanning ved folkehøyskoler
- f) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som følger offentlig godkjente læreplaner
- g) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter friskolelova
- h) utdanning ved offentlige og private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter fagskoleloven
- i) høyere utdanning ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler

- j) utdanning ved fjernundervisningsinstitusjoner som tilsvarer videregående opplæring eller høyere utdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner, eller som er godkjent etter fagskoleloven. Fjernundervisningsinstitusjonen som tilbyr utdanningen må være godkjent etter voksenopplæringsloven § 11.
- k) utdanning ved studies forbund som følger offentlig godkjente læreplaner eller som tilsvarer høyere utdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner, eller som er godkjent etter fagskoleloven. Studie forbund som tilbyr utdanningen må være godkjent etter voksenopplæringsloven § 10
- l) utenlandsk utdanning som tilbys i Norge med særlig godkjenning for støtterett gitt av departementet
- m) utdanning i nordiske land etter kapittel I punkt 6
- n) utdanning i land utenfor Norden etter kapittel I punkt 5 og kapittel IV

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 3.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

4.1.1

Utdanningsinstitusjoner som tilbyr utdanning som til og med studieåret 2003-2004 ble godkjent for rett til støtte gjennom Lånekassen kun med hjemmel i forskriftenes til utdanningsstøtteloven, må innen utgangen av undervisningsåret 2006-2007 ha fått godkjenning etter et av vilkårene i kapittel I punkt 4.1 for at deltakerne i utdanningene fortsatt skal ha støtterett i Lånekassen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 3.1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Det gjøres oppmerksom på at gjeldende forskriftsbestemmelse, kapittel I punkt 3.1.2, er forslått tatt ut. Bakgrunnen for endringen er at støtterett til disse oppleggene følger av de øvrige reglene.

4.1.2

Det kan bli gitt støtte til kurs ved de norske studiesentrene og instituttene i York, Caen, Kiel, Aten, Roma og St. Petersburg. Det er en forutsetning at kurset er godkjent som en del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge. Til kurs som varer kortere enn fire uker blir støtte gitt etter kapittel III.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 8.1.1. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

4.1.3

Når norsk lærested som har fått høyere utdanning godkjent for støtte etter kapittel I punkt 4.1, legger hele eller deler av utdanningen sin til utlandet, kan deltakerne få støtte etter de regler og satser som gjelder for studier i Norge.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 3.1.3.

Ordningen omfatter utdanningsopplegg hvor det norske lærestedet har det faglige ansvaret også for den delen av utdanningen som er lagt til utlandet og hvor studentene ikke er tatt opp og følger undervisning ved et godkjent utenlandske lærested.

4.1.4

Søker som får støtte etter kapittel III til utdanning i Norge som ikke har status som høyere utdanning, jf. punkt 4.1 i), kan få støtte til praksisopphold eller studietur i utlandet. Oppholdet må inngå som en godkjent del av utdanningen i Norge.

Praksisoppholdet kan ha en varighet på inntil ett år, men kan likevel ikke overstige halvparten av den samlede varigheten av utdanningen.

Det kan bli gitt støtte etter de regler og satser som gjelder for utdanningen i Norge. Det blir ikke gitt ekstra reisestøtte. Søker som får støtte som hjemmeboer til opplæringen i Norge, får støtte som hjemmeboer også under praksisoppholdet.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 3.1.4. Bakgrunnen for endringene er at ordlyden i gjeldende forskriftsbestemmelse er utydelig ved at den for eksempel ikke fanger opp fagskoleutdanning som et utdanningsnivå mellom videregående opplæring og høyere utdanning. Med omformulert forskriftsbestemmelse er det presistert at bestemmelsen gjelder alle andre utdanninger enn høyere utdanning, som det gis støtte til etter kapittel III. Forskriftsbestemmelsen omfatter således for eksempel fagskoleutdanning, folkehøyskoler, bibelskoler, kunstskoler, osv. Omformuleringen innebærer ingen realitetsendringer i forhold til gjeldende praksis.

4.1.5

Det kan bli gitt støtte til studenter som er tatt opp i forkurs til ingeniørutdanning.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er flyttet fra gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 5, og omformulert i forhold til gjeldende forskriftsbestemmelse. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Studenter som er tatt opp i forkurs til ingeniørutdanning får støtte etter samme regelverk som gjelder for studenter som er omfattet av ordningen med sommerterminer, jf. gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 4. Ordningen gir studentene ordinær utdanningsstøtte etter kapittel III, og i tillegg et ekstra løn på kr 3 575 per måned, jf. kapittel III punkt 8.1 c).

4.2

Det kan ikke bli gitt støtte til

- a) utdanning ved militære skoler
- b) etatsopplæring eller bedriftsintern opplæring
- c) ulike opplæringskurs som blir satt i gang av, eller i samråd med, Aetat
- d) utdanning ved flyskoler i utlandet
- e) Ph.d.-utdanning i Norge. Det kan likevel bli gitt støtte til Ph.d.-utdanning i utlandet og til søker som får støtte etter kapittel VI (kvoteordningen)
- f) norskopplæring annet enn i kombinasjon med annen godkjent utdanning

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 3.2 og 3.3, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

5 Delstudier i land utenfor Norden

5.1

Det kan bli gitt støtte til studieopphold i land utenfor Norden som varer i minst fire uker, og som er godkjent som en del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge. Søknaden blir behandlet etter de regler som gjelder for studium i land utenfor Norden i kapittel IV. Når studieoppholdet tas ved et lærested, må utdanningen fylle kravene som er satt i forskriftens kapittel IV punkt 3.1.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskriftsbestemmelse, kapittel I punkt 8.1.

Gjeldende forskriftsbestemmelse om delstudier i land utenfor Norden passer tematisk best sammen med gjeldende forskriftsbestemmelse i kapittel I punkt 3.1 (nytt punkt 4.1) om hva slags utdanning det kan bli gitt støtte til. Det er imidlertid gode grunner for å synliggjøre nettopp denne regelen, og det foreslås derfor at det står under egen overskrift etter punktet om hva slags utdanning det kan bli gitt støtte til.

6 Utdanning i et annet nordisk land

Merknad

Gjeldende regler om støtte til utdanning i annet nordisk land framgår i gjeldende forskrift, kapittel I punkt 6.

6.1

Til utdanning i et annet nordisk land blir det gitt støtte etter de samme reglene og kostnadssatsene som gjelder for utdanning i Norge. Det er til vanlig et vilkår at utdanningen har offentlig godkjenning og kommer inn under støtteordningen i studielandet. Det blir ikke gitt støtte til deltidsutdanning.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskriftsbestemmelse, kapittel I punkt 6.1, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

6.1.1

Utenlandsk statsborger som kan få støtte etter kapittel I punkt 2.2 og 2.3, kan få støtte til utdanning i et annet nordisk land i inntil ett år.

Utenlandsk statsborger får ikke støtte til å ta en fullstendig fagutdanning i et annet nordisk land. Se likevel kapittel I punkt 2.3.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 6.1.1. Endringene følger av de endringer om er gjort i regelverket om statsborgerskap og tilknytning til Norge, jf. merknad til kapittel I punkt 2 ovenfor.

6.1.2

Til språklig tilretteleggingssemester og forberedende språkkurs i Finland og på Island kan det bli gitt støtte etter reglene i kapittel IV punktene 4 og 5.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 6.1.2.

7 Hvordan utdanningen må være lagt opp

Merknad

Gjeldende regler om hvordan utdanningen må være lagt opp, framgår i gjeldende forskrift, kapittel I punkt 4.

7.1

Utdanningen må til vanlig være lagt opp som fulltidsutdanning.

Utdanning på nivå med videregående opplæring som følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst seks timer per uke.

Utdanning som ikke har status som høyere utdanning og som heller ikke følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst 20 timer per uke. Når utdanningen tilbys komprimert, er kravet minst seks undervisningstimer per uke. Til opplegg i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen kan det bli gitt støtte når undervisningsopplegget er på mer enn en tredjedel av timetallet for et kurs.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 4.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

7.2

Det kan bli gitt støtte til deltidsutdanning som omfatter minst 50 prosent av undervisningsopplegget i fulltidsutdanning.

Utdanning på nivå med videregående opplæring som følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst seks timer per uke.

Utdanning som ikke har status som høyere utdanning og som heller ikke følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst 10 timer per uke. Når utdanningen tilbys komprimert, er kravet minst seks undervisningstimer per uke.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 4.2. Regel om at støtte gis ut fra elevenes og studentenes studiebelastning er tatt ut, og inn i punkt 7.2.1 nedenfor. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

7.2.1

Støtte blir gitt ut fra søkerens studiebelastning.

For deltidsutdanning blir støttebeløpet regnet til halvparten, to tredjedeler eller tre fjerdedeler av støttebeløpet til fulltidsutdanning.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 4.2.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

7.2.2

Ved kombinasjon av utdanninger kan det ikke bli gitt støtte til mer enn fulltids studiebelastning.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 3.1.5.

Bestemmelsen innebærer at det kan bli gitt støtte til flere deltidsutdanninger, dersom studiebelastningen til sammen er på minst 50 prosent, jf. kapittel I punkt 7.2.1 ovenfor. En elev eller student som har mer enn 100 pst. studiebelastning kan imidlertid ikke få mer støtte enn til vanlig fulltidsutdanning.

7.3

Utdanning som er godkjent etter kapittel I punkt 4.1 fra og med undervisningsåret 2004-2005 må vare i minst ett semester. Til utdanninger som tidligere er godkjent med en varighet på mindre enn ett semester kan det gis støtte bare til og med undervisningsåret 2006-2007.

Det kan bli gitt støtte til søker som tar utdanning med kortere varighet enn ett semester når utdanningen har sammenheng med søkerens yrke eller tidligere utdanning.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 4.3, ved at det er presistert i siste setning at unntaket i andre ledd er knyttet til forhold hos den enkelte søker, og ikke til selve utdanningsopplegget.

7.4

Det kan bli gitt støtte til utdanning som er tilrettelagt som fjernundervisning ved et norsk lærested, og som gir godkjent kompetansegivende utdanning.

Fjernundervisningen må være lagt opp med oppfølging fra lærestedet hvert semester. Utdanning som blir tilbuddt som fjernundervisning må være godkjent etter kapittel I punkt 4.1.

Lærestedet har ansvar for å dokumentere omfanget av utdanningen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 4.4, men endringene innebærer ikke realitetsendringer. Regelen om at fjernundervisningen må ha et omfang som tilsvarer minst 50 prosent av et fulltidsopplegg er foreslått tatt ut, da dette følger av kapittel I punkt 7.2.

7.5

Det kan bare bli gitt støtte til grunnskoleopplæring som søkeren har rett til etter opplæringslova § 4A-1 når opplæringen er lagt opp med organisert undervisning ved et lærested.

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse. Innhold fra Lånekassens nærmere regel til gjeldende kapittel III punkt 1.1 er tatt inn. Endringen innebærer ikke realitetsendring i forhold til gjeldende praksis.

Elever som har rett til støtte etter denne forskriftsbestemmelsen kan tildeles støtte til fulltidsutdanning hvis de har minimum 20 undervisningstimer per uke. Elever som har fra 10 til 19 undervisningstimer kan tildeles støtte til deltidsutdanning. Elever som har mindre enn 10 undervisningstimer per uke kan ikke tildeles støtte.

8 Hvor lang tid det kan bli gitt støtte

Merknad

Gjeldende regler om hvor lang tid det kan bli gitt støtte, framgår i gjeldende forskrift, kapittel I punkt 10.

8.1

Det kan bli gitt støtte i normert tid for utdanningen.

Dersom søkeren har fullført mer utdanning enn normert eller tatt utdanning uten støtte fra Lånekassen etter at han eller hun første gang mottok utdanningsstøtte etter kapittel III, kan det bli godtatt tilsvarende tidsbruk utover normert tid i en senere støtteperiode, avgrenset oppover til ett år.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 10, ved at innhold til en nærmere regel Lånekassen har hatt til forskriftsbestemmelsen, er tatt inn i forskriften. Endringen innebærer ikke realitetsendring i forhold til gjeldende praksis.

8.2

Søker som tar vanlig videregående opplæring som han eller hun har rett til etter opplæringslova § 3-1, kan få støtte i så lang tid som søkeren har denne retten.

Søker som tar utdanning tilsvarende vanlig videregående opplæring utenfor Norge, kan få støtte i opp til fire år, eller i normert tid for utdanningen. Dersom søkeren har fått støtte til vanlig videregående opplæring i Norge, blir støttetiden redusert tilsvarende.

Søker som tar grunnskoleopplæring som han eller hun har rett til etter opplæringslova § 4A-1, kan få støtte i så lang tid som søkeren har denne retten, men likevel ikke ut over fire år. Søker som tar grunnskoleopplæring uten slik rett, kan få støtte i opp til ett år.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 10.2.

8.3

Det kan bli gitt støtte i opptil åtte år til sammen til høyere utdanning, og til all annen utdanning som ikke er omfattet av opplæringslova § 3-1. Grunnskoleopplæring eller videregående opplæring for voksen søker med rett etter opplæringslova § 4A-1 eller § 4A-3 inngår i de åtte årene.

Det kan ikke bli gitt støtte i mer enn åtte år selv om søkeren blir forsinket. Det blir gjort unntak for søker som blir forsinket på grunn av sykdom, på grunn av at han eller hun har fått barn i utdanningsperioden, eller på grunn av redusert funksjonsevne.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 10.3. Begrepet "funksjonshemming" er erstattet med "redusert funksjonsevne". Endringen innebærer ikke realitetsendring.

8.3.1

Grensen på åtte år kan bli utvidet med inntil to år for søker som tar Ph.d.-utdanning i land utenfor Norden.

Det kan ikke bli gitt støtte i mer enn ti år selv om søkeren blir forsinket. Det blir gjort unntak for søker som blir forsinket på grunn av sykdom, på grunn av at han eller hun har fått barn i utdanningsperioden, eller på grunn av redusert funksjonsevne.

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse.

Det foreslås i St.prp. nr. 1 (2005-2006) å utvide grensen for hvor mange år det kan bli gitt støtte for studenter som tar Ph.d.-utdanning i utlandet.

8.3.2

Det kan bli gitt støtte i opp til to år til utdanning ved folkehøyskole.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 10.3.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

8.4

Det blir gitt støtte for opptil ett undervisningsår om gangen. Undervisningsåret blir regnet fra den datoен undervisningen starter, og til den datoen undervisningen (inkludert eksamen) slutter. Støttebeløpet blir til vanlig utregnet på månedsbasis.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskriftsbestemmelse, kapittel I punkt 16.1. Bakgrunnen for at forskriftsbestemmelsen er flyttet, er at den omhandler varigheten av støtteperioden.

8.4.1

Etter søknad kan det bli gitt støtte til utvidet undervisningsår når søkeren har reglementert undervisning, eller når det er dokumentert at søkeren sparar inn på normert studietid. Opplegget må vare i minst to uker.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskriftsbestemmelse, kapittel I punkt 16.1.1. Bakgrunnen for at forskriftsbestemmelsen er flyttet, er at den omhandler varigheten av støtteperioden.

Studenter som omfattes av sommerterminordningen kan få støtte etter denne regelen. Disse studentene og studenter som tar forkurs til ingeniørutdanning, jf. kapittel I punkt 4.1.5, kan i tillegg til ordinær utdanningsstøtte etter kapittel III, få ekstra lån, jf. kapittel III punkt 8.1 c). Dette er en videreføring av gjeldende ordning i kapittel IV punkt 4 og 5.

8.5

Tidligere periode med støtte blir regnet med i det antall år det kan bli gitt støtte, selv om gjelden er betalt tilbake eller støtten er tilbakeført. Dersom hele støtten er tilbakeført innen utløpet av støtteperioden, teller perioden ikke med.

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse. Innhold fra nærmere regel Lånekassen har hatt til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 10.3 er tatt inn i forskriften. Endringen innebærer ikke realitetsendring i forhold til tidligere praksis.

8.6

De tidsrammene som er fastsatt for tildeling av støtte, gjelder bare dersom søkeren ikke tidligere har fått støtte til utdanning fra støtteordninger i et annet land. Dersom søkeren har fått slik støtte, skal tidsrammen som er fastsatt under kapittel I punkt 8.3 reduseres tilsvarende.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 10.4, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

9 Forsinkelse og avbrudd

Merknad

Gjeldende regler om forsinkelse og avbrudd framgår i gjeldende forskrift, kapittel I punkt 11.

9.1

Når søkeren har fått utdanningsstøtte for et undervisningsår, må faglige resultater for dette året kunne dokumenteres.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 11.1.

9.1.1

Dersom utdanningen varer ett år eller mer og søkeren blir forsinket, kan det bli gitt støtte i inntil ett år utover normert tid.

Dersom søkeren blir mer enn ett år forsinket, må søkeren ta igjen forsinkelsen uten støtte fra Lånekassen. Dersom søkeren blir mer enn ett år forsinket, må søkeren ta igjen forsinkelsen uten støtte fra Lånekassen. Ny støtte blir gitt fra semesteret etter at for mye forsinkelse er tatt inn.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 11.1.1.

Det gis i dag som en hovedregel ikke støtte ved forsinkelse i deltidsutdanning, mens studenter i fulltidsutdanning kan få støtte til ett års forsinkelse. Unntak gjøres for eksempel for elever og studenter som blir forsinket på grunn av fødsel, sykdom eller redusert funksjonsevne.

Det er i St.prp. nr. 1 (2005-2006) foreslått en generell åpning for at det kan gis støtte utover normert tid ved forsinkelse i deltidsutdanning.

Bakgrunnen for forslaget er rimelighetshensyn. Innsføring av støtte ved forsinkelse i deltidsutdanning vil også gi betydelig administrativ forenkling for Lånekassen, idet Lånekassen med en slik regel vil kunne automatisere større deler av sin saksbehandling, basert på lærestedenes rapportering av eksamensdata. I dag kan de ikke det fordi disse rapporteringene kommer for sent.

Forskriftsbestemmelsen er også endret ved at innhold fra en nærmere regel Lånekassen har hatt til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 11.1.1 er tatt inn i forskriften.

9.1.2

Ved forsinkelse i mer enn ett år kan Lånekassen i særlige tilfeller vurdere å gi støtte. Det gjelder blant annet søker med redusert funksjonsevne som har støtte fra folketrygden, søker som får barn i utdanningsperioden, og søker som har blitt mer enn ett år forsinket på grunn av sykdom.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 11.1.2, men endringene innebærer ikke realitetsendring. Se merknad under kapittel I punkt 8.3 ovenfor.

9.2

En utdanning som det er gitt støtte til, blir regnet som avbrutt dersom denne utdanningen ikke er fullført. Ved støtte til ny utdanning regnes den avbrutte utdanningen som forsinkelse i utdanningen, se kapittel I, punkt 9.1.

Dersom hele støttebeløpet er betalt tilbake innen utløpet av støtteperioden, teller perioden ikke med i vurderingen av hvor mange år det kan bli gitt støtte, se kapittel I punktene 8.2 og 8.3.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 11.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

9.3

Søker som avbryter en utdanning før støtten er utbetalt, kan få støtte fram til avbruddet dersom utdanningen har vart i minst tre måneder. Søker som avbryter utdanningen etter at støtten er utbetalt, kan beholde den støtten som er gitt for tiden fram til avbruddet. Se også kapittel I punktene 12.3 og 13.1.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 11.3.

10 Støtte fra andre, ny støtte etter tidligere ettergivelse**Merknad**

Gjeldende regler om støtte fra andre og ny støtte ved tidligere ettergivelse framgår i gjeldende forskrift, kapittel I punkt 9 og 12.

10.1

Søker som får støtte fra offentlige trygdeordninger, får redusert utdanningsstøtte fra Lånekassen. Se kapittel II punktene 2.2.1, 3.3, 4.1.2 og 8.1 og kapittel III punkt 6.2.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 12.1.

10.2

Søker som bor i institusjon og får oppholdet dekket av det offentlige, kan ikke få utdanningsstøtte fra Lånekassen. Dette gjelder også søker som avtjener militær eller sivil verneplikt.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 12.2.

10.3

Søker som er forsørget av barnevernet, kan få støtte fra Lånekassen dersom det er dokumentert at han eller hun bor utenfor fosterhjem eller barnevernsinstitusjon, og kommunens ytelser som skal dekke dette er lavere enn Lånekassens satser.

For søker som får støtte etter kapittel II gjelder ikke vilkårene i kapittel II punkt 3.2 i slike tilfeller. Dersom kommunen ikke dekker utgifter til bøker og materiell, kan søkeren få læremiddelstipend etter kapittel II punkt 2.2.

10.3.1

Søker som er forsørget av barnevernet kan få lån til dekning av skolepenger etter kapittel II punkt 6.2 eller kapittel III punkt 8.1, dersom dette ikke er dekket av kommunen. Dette gjelder selv om søkeren bor i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon.

Merknad til punktene 10.3 og 10.3.1

Gjeldende forskrift, kapittel I punkt 12.3 er delt i to punkter og omformulert, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Støtte gjennom Lånekassen etter denne forskriftsbestemmelsen gjelder tilfeller hvor barnevernstjenesten har ansvaret for forsørgelse av ungdom som bor utenfor fosterhjem eller institusjon, eller hvor ungdommen tar en utdanning der kommunen ikke er pliktig til å dekke alle utgiftene. Forskriftsbestemmelsen tar sikte på å ivareta ungdom som ikke får alle sine utgifter til utdanning dekket gjennom barnevernstjenesten, samtidig som den skal ivareta hensynet om å unngå dobbeldekning fra det offentlige.

Ungdom som bor i fosterhjem eller på institusjon gjennom barnevernet har full dekning av livsopphold og dekning av skoleutgifter mens de tar vanlig videregående opplæring og kan således ikke få støtte gjennom Lånekassen, med unntak av lån til dekning av skolepenger.

Ungdom under tiltak etter barneversloven som tar annen utdanning enn vanlig videregående opplæring, og som derfor kan komme inn under støtteordningen i kapittel III, kan ikke få støtte utover lån til dekning av skolepenger. Det er har vært etterlyst mulighet for også å få støtte til lærermedler for denne gruppen. Det gis i støtteordningen i kapittel III en basisstøtte som dekker både livsopphold og andre utgifter til skolegangen, uten inndeling i ulike komponenter, som for eksempel støtte til lærermedler. Det er derfor ikke mulig å skille ut en egen støtte til lærermedler. For ungdom under tiltak etter barneversloven som tar utdanning som gir rett til støtte etter kapittel III, er det derfor kun aktuelt å gi lån til dekning av skolepenger.

10.4

Utenlandsk statsborger som får eller har fått støtte til et utdanningsprogram fra Norad eller andre tilsvarende støtteordninger i Norge eller i utlandet, eller vedkommendes ektefelle, kan ikke få støtte fra Lånekassen. Se likevel kapittel VI punkt 2.2.1.

Merknad

Forskriften er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 9.4. Omformuleringen innebærer at innhold i en nærmere regel Lånekassen har hatt til forskriften, er tatt inn i forskriftsbestemmelsen. Endringen innebærer ingen realitetsendring i forhold til tidligere praksis. Bestemmelsen står også under kapittel I punkt 2.5.

10.5

Søker som samtidig får støtte fra offentlige støtteordninger i et annet land, kan ikke få utdanningsstøtte fra Lånekassen. Det kan gjøres unntak dersom støtteordningen bare omfatter skolepenger.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 9.3, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Studenter som får støtte fra støtteordningen i et annet land til dekning av skolepenger, kan få støtte fra Lånekassen til dekning av oppholdsutgifter og reise. Dersom

støtteordningen også kan dekke livsopphold, gis det ikke støtte fra Lånekassen. Søkerne må da velge hvilken ordning de vil motta støtte fra.

10.6

Låntaker som har fått ettergitt lån etter reglene om ettergivelse på grunn av uførhet etter forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån, kapittel II punkt 5, og som søker om ny støtte, må sende inn dokumentasjon som viser at helseituasjonen har bedret seg, slik at søkeren kan gå tilbake til arbeidslivet når utdanningen er gjennomført.

Dersom vedtaket om ettergivelse er gjort for mindre enn ti år siden, blir det opphevet når søkeren får ny støtte.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 9.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

11 Fordeling, utbetaling og eventuell annulling av tildelt støttebeløp

Merknad

Gjeldende regler om fordeling, utbetaling og eventuell annulling av tildelt støttebeløp, framgår i gjeldende forskrift, kapittel I punkt 13.

11.1

For søkeres som tar utdanning i Norge, blir støttebeløpet til vanlig fordelt med månedlige utbetalinger over hele støtteperioden.

For søkeres som får støtte etter kapittel II, inkluderer den første utbetalingen i hvert halvår stipend til dekning av læremidler og 10 prosent av støttebeløpet for resten av halvåret.

For søkeres som får støtte etter kapittel III, inkluderer den første utbetalingen 25 prosent av støttebeløpet for resten av halvåret.

Dersom det blir gitt lån til skolepenger, blir det utbetalt sammen med den første støtteterminen hvert halvår.

Dersom det minste ordinære månedsbetøpet til utbetaling er mindre enn kr 500, blir støtten utbetalt samlet hvert halvår.

Ved utdanning i utlandet blir støttebeløpet utbetalt hvert halvår.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 13.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

11.1.1

Ved månedlig utbetaling blir beløpene for den aktuelle perioden til vanlig overført den 15. i hver måned til søkerens konto. For at overføring til konto skal kunne skje, må gjeldsbrevet eller stipendmeldingen være signert og mottatt i Lånekassen, se kapittel I punkt 11.2.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 13.4, som er delt i to, nytt punkt 11.1.1 og 11.3, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

11.2

Støttemottakerne får gjeldsbrev eller stipendmelding for støtten.

Gjeldsbrevet eller stipendmeldingen skal signeres av støttemottakeren. Ved å signere erkjenner støttemottakeren en gjeld som omfatter det som er tildelt som lån for den aktuelle perioden, i tillegg til eventuelt tidligere lån.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 13.2 og 13.3, men endringene innebærer ikke realitetsendringer. Begrepet "underskrive" erstattet med begrepet "signere", da dette anses som mer nøytralt i forhold til elektronisk signatur.

11.3

Søkeren må ha egen konto i norsk bank (kontonummer på 11 siffer).

Merknad

Forskriften er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 13.4, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

Det gjøres oppmerksom på at Lånekassen innhenter kontonumre automatisk fra Skatteetaten. Dersom Skatteetatenes kontoregister ikke inneholder det kontonummeret kunden ønsker å benytte, må kundens bank bekrefte kontonummeret. For søker under 18 år har foreldre/verge rett til å endre kontonummer.

11.4

Dersom vilkårene for tildelt støtte endrer seg i støtteperioden, kan Lånekassen stoppe utbetalingerne for resten av perioden og annullere resttildelingen. Det gjelder blant annet når støttemottakeren

- avbryter utdanningen og ikke lenger har rett til støtte, eller
- misligholder pliktene sine mot Lånekassen, se kapittel I punkt 13.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 13.5.

11.5

Dersom gjeldsbrevet eller stipendmeldingen ikke er signert og mottatt i Lånekassen når undervisningsåret eller kurset er avsluttet, blir tildelingen annullert, og søknaden kan ikke bli behandlet på nytt.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 13.6, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

12 Opplysningsplikt

Merknad

Gjeldende regler om opplysningsplikt framgår i gjeldende forskrift, kapittel I punkt 14.

12.1

Søkeren plikter å gi riktige og fullstendige opplysninger til Lånekassen.

Søkeren plikter straks å melde fra om endringer i forhold til det som ble opplyst i søknaden, og om avbrudd i utdanningen.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 14.1

12.2

Lånekassen kan kontrollere at opplysningene fra søkeren er riktige. Lånekassen kan også hente inn opplysninger om søkeren direkte fra lærestedet, likningskontoret, trygdekontoret og andre etter forskrift fastsatt i henhold til lov om utdanningsstøtte § 23.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 14.2. Lånekassen har med ny utdanningsstøttelov fått sterkere hjemmel til å innhente opplysninger fra andre instanser. Forskrift om innhenting av opplysninger fra andre var ute til alminnelig høring våren 2005, med frist 16. juni, og ny forskrift trådte i kraft fra 15. juli 2005.

12.3

Dersom nye opplysninger viser at det tildelte støttebeløpet må reduseres, kan Lånekassen gjøre om stipend til lån og kreve tilbakebetaling. Se også kapittel I punkt 13.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 14.3.

13 Urett tildelt støtte og mislighold

Merknad

Gjeldende regler om urett tildelt støtte og mislighold framgår i gjeldende forskrift, kapittel I punkt 15.

13.1

Dersom en søker forsettlig eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten etter kapittel I punkt 12.1, og dermed har fått eller forsøkt å få utbetalt eller godskrevet støtte som forskriftene ikke gir rett til, kan Lånekassen nekte mer støtte, gjøre det stipendet søkeren ikke har rett til om til lån, kreve støttebeløpet tilbakebetalt og regne renter av lånet i utdanningstiden. Hele gjelden kan bli oppsagt, og søkeren kan miste retten til betalingslettelser og ettergivelser.

Ved vurderingen av misligholdet legges det i hovedsak vekt på hvor lenge misligholdet har pågått og på størrelsen av uberettiget mottatt støtte. Det kan også legges vekt på andre forhold.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 15.1 og 15.2.

I ny utdanningsstøttelov, § 13 om tap av rettigheter som følge av mislighold, er det tatt inn et skyldkrav (forsett eller uaktsomhet), som er foreslått gjentatt i forskriften. Gjeldende forskrift, kapittel I punkt 15.1 gjelder nå kun mislighold av opplysningsplikten, og alle sanksjoner bør framgå av forskriften. Det er i tillegg foreslått å ta inn hvilke momenter det legges vekt på ved vurderingen av misligholdet, jf. Ot.prp. nr. 48 (2004-2005) Om ny lov om utdanningsstøtte.

13.2

Dersom en søker har misligholdt betalingspliktene etter forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån, kan Lånekassen gi avslag på søknad om støtte til ny utdanning.

Merknad

Forskriften er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel VI punkt 11.3, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

Som følge av forslaget om formell deling av forskriften til utdanningsstøtteloven, må forskriftsbestemmelsene om mislighold av opplysningsplikten og betalingsplikten tas inn i både forskrift om tildeling av utdanningsstøtte og forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån.

14 Søknadsfrister

Merknad

Gjeldende regler om søknadsfrister framgår i gjeldende forskrift, kapittel I punkt 17.

14.1

Søknad om støtte for høsten 2006 som kommer inn til Lånekassen etter 15. november 2006, blir ikke behandlet. For kurs i høstsemesteret som starter 1. oktober 2006 eller senere, er fristen 15. mars 2007.

Søknad om støtte for våren 2007 som kommer inn til Lånekassen etter 15. mars 2007, blir ikke behandlet. Fristen gjelder ikke for kurs som starter 1. mars 2007 eller senere.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 17.1

14.2

Søknader som kommer inn etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet, blir ikke behandlet.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 17.2.

14.2.1

Dersom søknaden gjelder fødselsstipend etter kapittel V punkt 1, må søknaden være kommet inn senest tolv måneder etter fødselen.

Merknad

Gjeldende forskrift, kapittel I punkt 17.2.1 er omformulert og delt inn i to forskriftsbestemmelser, kapittel I punkt 14.2.1 og 14.2.2. Søknadsfristen for fødselsstipend er foreslått utvidet fra seks til tolv måneder.

14.2.2

Dersom søknaden gjelder sykestipend etter kapittel V punkt 2, må søknaden være kommet inn senest seks måneder etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet.

Merknad

Gjeldende forskrift, kapittel I punkt 17.2.1 er omformulert og delt inn i to forskriftsbestemmelser, kapittel I punkt 14.2.1 og 14.2.2. Når det gjelder sykestipend, inneholder endringen ingen realitetsendringer.

14.3

Søker som er bedt om å sende inn opplysninger, må sende inn disse opplysningene før undervisningsåret eller kurset er avsluttet eller så snart de er tilgjengelige, for å få søknaden behandlet.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel I punkt 17.3, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

14.4

Opplysninger om endringer som kommer inn til Lånekassen etter 15. november 2006, vil ikke kunne føre til ny behandling for semesteret. Det samme gjelder for fristen 15. mars 2007.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 17.4.

14.5

Dersom det er særlige forhold som gjør at søknadsfristene ikke kan bli overholdt, kan Lånekassen gjøre unntak fra fristene.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel I punkt 17.5.

Merknad om gjeldende forskrift, kapittel I punkt 16

Det gjøres oppmerksom på at bestemmelsene i gjeldende punkt 16 er flyttet til andre deler av forskriftens kapittel I.

Kapittel II Støtte til søker som har rett til videregående opplæring

1 Hvem som er omfattet av kapitlet

1.1

Dette kapitlet gjelder for

- a) søker som tar videregående opplæring som han eller hun har rett til etter opplæringslova § 3-1
- b) søker som går direkte over i kurs for å få generell studiekompetanse etter avsluttet videregående opplæring
- c) søker som tar opplæring tilsvarende vanlig videregående opplæring utenfor Norge
- d) søker som tar ulike kurs som er lagt opp med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring som søkeren har rett til etter opplæringslova § 3-1
- e) søker som tar kurs i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen, se kapittel I punkt 7.1.

For søker som tar høyere utdanning, fagskoleutdanning, folkehøyskole og andre utdanninger som er godkjent etter kapittel I punkt 4.1, gjelder reglene i kapittel III.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

2 Grunnstipend og læremiddelstipend

2.1

Det blir gitt et behovsprøvd grunnstipend på inntil kr 1 730 per måned.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 2.1, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

2.2

Det blir gitt et behovsprøvd stipend til læremidler på inntil kr 350 per måned. Stipendet blir utbetalt sammen med første støtteterminen hvert halvår.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 2.2, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

2.2.1

Stipend til bøker og materiell blir ikke gitt til søker som får disse utgiftene betalt gjennom folketrygden eller gjennom andre ordninger.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 2.2.1.

Det gjøres oppmerksom på at gjeldende forskrift, kapittel II punkt 2.3 er flyttet til kapittel II punkt 6.

3 Bostipend

Merknad

Regler om bostipend er flyttet fram i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 7. Bakgrunnen for endringen er et ønske om å omtale støtteformene lengst mulig framme i forskriftskapitlet.

3.1

Det blir gitt bostipend som tilskudd til bokostnader med kr 3 450 per måned når søkeren fyller vilkårene i punkt 3.2. Bostipendet blir ikke behovsprøvd etter kapittel II punktene 7 og 8.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 7.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

3.2

Søkere som ikke bor hos foreldrene, får bostipend når reisetiden mellom foreldrehemmet og skolen er tre timer eller mer samlet per dag, eller avstanden er 40 km eller mer.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 7.2.

3.2.1

Søkere som er gift og/eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, får bostipend selv om de bor hos foreldrene.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 7.2.1. Det vises til St.prp. nr. 1 (2005-2006) der det av harmoniseringshensyn er foreslått å avvikle ordningen med bostipend til elever som har vært gift og som bor sammen med foreldrene. Studenter som får støtte etter kapittel III får ikke utdanningsstipend dersom de har vært gift og bor sammen med foreldrene. Etter departementets vurdering er det naturlig å ha like forutsetninger i de to støtteordningene.

3.2.2

Bostipend kan også bli gitt når søkeren må bo utenfor foreldrehemmet på grunn av andre særlige forhold.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 7.2.2.

3.3

Bostipend blir ikke gitt til søker som mottar overgangsstønad, uførepensjon,

attføringspenger, rehabiliteringspenger eller andre stønader som er ment å dekke boutgifter.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 7.3, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

4 Reisestipend

Merknad

Regler om reisestipend er flyttet fram i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 8. Bakgrunnen for endringen er et ønske om å omtale støtteformene lengst mulig framme i forskriftskapitlet.

4.1

Det kan bli gitt reisestipend til tre reiser tur-retur for et helt skoleår (ti måneder) mellom foreldrehjemmet i Norge og skolestedet. Stipendet blir gitt som tilskudd etter satsene i Lånekassen. Det blir gjort et fradrag på kr 970 per skoleår som søkeren må dekke selv. Reisestipendet blir regnet per måned.

Søker som bor i foreldrehjemmet, kan ikke få reisestipend.

Søker som får støtte til fjernundervisning etter kapittel I punkt 7.4, kan få reisestipend når det er lagt inn obligatorisk klasseromsundervisning som en del av opplegget.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 8.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

4.1.1

Det gjelder særlige regler for tilskudd til reiser til land utenfor Norden, se kapittel IV punkt 9.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 8.1.1.

4.1.2

Det kan ikke bli gitt reisestipend til søker som får støtte til reiser gjennom folketrygden eller andre ordninger.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 8.1.2.

5 Forsørgerstipend

Merknad

Regler om forsørgerstipend framgår av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 4.

5.1

Søker kan få forsørgerstipend for egne eller ektefelles barn født i 1991 og senere, som søkeren bor sammen med. Det blir gitt opptil kr 1 290 per måned for hvert av de to første barna, og opptil kr 830 per måned for hvert barn flere enn to.

Forsørgerstipendet til gift søker blir redusert med 60 prosent av ektefellens bruttoinntekt over kr 21 290 per måned.

Forsørgerstipendet er ikke behovsprøvd etter kapittel II punkt 7.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 4.1.

Det er i St.prp. nr. 1 (2005-2006) foreslått endringer i regelverket for forsørgerstipend når begge forsørgerne er i utdanning. Det gis forsørgerstipend til elever og studenter som har barn. Forsørgerstipendet er behovsprøvd mot ektefelle/samboers inntekt. Det ses i dag bort fra ektefelle/samboers inntekt når begge er i utdanning som det kan bli gitt støtte til.

Etter innføring av ny støtteordning for studenter i høyere utdanning, m.m. som er regulert i kapittel III, der utdanningslånet ikke lenger er behovsprøvd, viser Lånekassens statistikk at det gis forsørgerstipend til personer og familier med til dels høy inntekt.

Det er i forslaget til statsbudsjett foreslått å avvikle unntaksordningen for familier der begge forsørgerne er i utdanning. Forslaget gjelder forsørgerstipend både etter kapittel II og kapittel III, av harmoniseringshensyn. Bortfall av unntaksordningen gir administrativ forenkling ved at alle søknader blir behandlet likt. Endringen vil omfatte få personer som mottar støtte etter kapittel II.

Det gjøres oppmerksom på at det med "barn" i denne forbindelse, menes:

- barn av søkeren
- barn av søkerens ektefelle
- barn av søkerens samboer, dersom søkeren og samboere i tillegg har felles barn, se kapittel I punkt 3.4

Det er en forutsetning at barnet bor sammen med studenten.

Det blir ikke gitt forsørgerstipend for fosterbarn som søkeren har ansvar for.

5.1.1

Det kan bare bli gitt forsørgerstipend for barn som bor sammen med søkeren minst 40 prosent av tiden.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 4.1.1. Bestemmelsen er presisert for å synliggjøre at kravet om hvor stor del av tiden barnet må tilhøre husholdningen gjelder generelt, ikke bare for barn søkeren har formelt samvær med.

6 Lån

Merknad

Regler om lån og lån til skolepenger framgår i gjeldende forskrift, kapittel II punkt 2.3, 3.1 og 9. Det foreslås å samle reglene om låneadgang under én overskrift.

6.1

Det blir gitt lån på inntil kr 1 200 per måned for søker som ikke bor hos foreldrene, se kapittel II punkt 3.2. For søker som bor hos foreldrene blir det gitt lån på inntil kr 2 400 per måned.

For søker som er gift, har vært gift, eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, blir det gitt et lån på inntil kr 1 200 per måned. Lånet blir ikke behovsprøvd mot økonomien til forsørgerne.

Tabellen i kapittel II punkt 7.3 viser lånesatsene som er fastsatt ut fra fradraget for forsørgerinntekt og antall søskener under 19 år.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 2.3 og 3.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

6.2

Det blir gitt lån til skolepenger, avgrenset til kr 20 860 per skoleår. Det kan bare bli gitt støtte til skolepenger som søkeren faktisk betaler. Det blir ikke gitt lån til skolepenger dersom disse er dekket av andre.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 9.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

6.2.2

Det blir ikke gitt støtte til skolepenger i land utenfor Norden¹.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 9.1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

7 Behovsprøving mot økonomien til forsørgerne

Merknad

Regler om behovsprøving mot økonomien til forsørgerne er flyttet i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 3.

7.1

Grunnstipend og lærermiddelstipend etter kapittel II punkt 2 blir redusert ved

---

¹ Om støtte til skolepenger til videregående skoler utenfor Norden, se forskrift om tilskudd til dekning av skolepenger til elever ved utenlandske eller internasjonale videregående skoler

behovsprøving etter den samlede inntekten og formuen til forsørgerne (foreldre/steforeldre). Når fradraget skal regnes ut, bruker Lånekassen alminnelig inntekt og nettoformue ved skattelikningen for 2004. Inntekt/formue i utlandet eller på Svalbard, som ikke er med i likningen, skal også regnes med. Se kapittel II punkt 7.3.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 3.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

7.1.1

For søker som er gift, har vært gift, eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, blir ikke grunnstipend og lærermiddelstipend behovsprøvd.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 3.1.1, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

7.1.2

Blir det dokumentert at brutto inntekt/formue til forsørgerne i skoleåret er lavere enn i inntektsåret 2004, kan Lånekassen ta hensyn til det. Inntekten beregnes med utgangspunkt i skattereglene. Det blir ikke tatt hensyn til en vanskelig økonomisk situasjon på grunn av økte utgifter.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 3.1.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

7.1.3

Er foreldrene skilt eller separert, bruker Lånekassen likningstallene til den av foreldrene som søkeren bor hos eller bodde hos sist.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 3.1.3.

7.1.4

Når søkeren bor utenfor foreldrehjemmet, kan Lånekassen se bort fra inntekten og formuen til stemor eller stefar når det er lagt fram opplysninger som gjør det rimelig.

Merknad

Teksten er en videreføring av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 3.1.4. I den nye utdanningsstøtteloven, § 7, er hjemmelen for å behovsprøve utdanningsstøtte mot steforeldre forsterket i forhold til det som var tilfelle i gammel lov. Det følger av dette at det må foreligge faktiske opplysninger som gir grunnlag for å vurdere rimeligheten av å se bort fra stemor eller stefars inntekt og formue og ikke kun opplysninger om at tilskudd ikke gis.

7.1.5

Lånekassen kan se helt eller delvis bort fra inntekten/formuen til forsørgerne når

det er dokumentert at søkeren ikke kan få tilskudd fra dem av særlig tyngende sosiale grunner, og det ellers er rimelig. Det blir til vanlig ikke tatt hensyn til endrede økonomiske forhold på grunn av husbygging, kjøp av bolig o.l.

Lånekassen ser bort fra foreldreinntekten når forsørgerne er i frivillig eller tvungen rettslig gjeldsordning.

Merknad

Siste ledd av forskriften er ny i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 3.1.5 og samsvarer innholdsmessig med en nærmere regel Lånekassen har hatt til den aktuelle forskritfsbestemmelsen. Endringen innebefatter således ikke realitetsendringer i forhold til tidligere praksis.

7.2

Av forsørgerenes formue over kr 700 860 blir det regnet 10 prosent som tillegg til inntekten.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 3.2.

7.3

Tabellen viser fradrag og lånesats etter forsørgerinntekt og tallet på søsken under 19 år. Inntekten blir satt lik alminnelig inntekt ved skattelikningen i 2004 med eventuelle tillegg etter kapittel II punkt 7.2. Inntekten blir avrundet ned til nærmeste hele 1 000 kroner.

Inntekt i 1000 kr

1 barn	2 barn	3 barn	4 barn	5 barn	Fradrag i kr per måned	Lånesats hjemmeb.	Lånesats borteb.
0 - 177	0 - 189	0 - 201	0 - 213	0 - 225	0	2 400	1 200
178 - 182	190 - 194	202 - 206	214 - 218	226 - 230	50	2 400	1 200
183 - 187	195 - 199	207 - 211	219 - 223	231 - 235	100	2 400	1 200
188 - 192	200 - 204	212 - 216	224 - 228	236 - 240	150	2 400	1 200
193 - 197	205 - 209	217 - 221	229 - 233	241 - 245	200	2 400	1 200
198 - 202	210 - 214	222 - 226	234 - 238	246 - 250	250	2 400	1 200
203 - 207	215 - 219	227 - 231	239 - 243	251 - 255	300	2 400	1 200
208 - 212	220 - 224	232 - 236	244 - 248	256 - 260	350	2 400	1 200
213 - 217	225 - 229	237 - 241	249 - 253	261 - 265	400	2 400	1 200
218 - 222	230 - 234	242 - 246	254 - 258	266 - 270	450	2 400	1 200
223 - 227	235 - 239	247 - 251	259 - 263	271 - 275	500	2 400	1 200
228 - 232	240 - 244	252 - 256	264 - 268	276 - 280	550	2 400	1 200

233 - 237	245 - 249	257 - 261	269 - 273	281 - 285	600	2 400	1 200
238 - 242	250 - 254	262 - 266	274 - 278	286 - 290	650	2 400	1 200
243 - 247	255 - 259	267 - 271	279 - 283	291 - 295	700	2 350	1 140
248 - 252	260 - 264	272 - 276	284 - 288	296 - 300	750	2 300	1 090
253 - 257	265 - 269	277 - 281	289 - 293	301 - 305	800	2 250	1 040
258 - 262	270 - 274	282 - 286	294 - 298	306 - 310	850	2 150	940
263 - 267	275 - 279	287 - 291	299 - 303	311 - 315	900	2 050	840
268 - 272	280 - 284	292 - 296	304 - 308	316 - 320	950	1 950	740
273 - 277	285 - 289	297 - 301	309 - 313	321 - 325	1 000	1 850	640
278 - 282	290 - 294	302 - 306	314 - 318	326 - 330	1 050	1 750	540
283 - 287	295 - 299	307 - 311	319 - 323	331 - 335	1 100	1 650	440
288 - 292	300 - 304	312 - 316	324 - 328	336 - 340	1 200	1 600	390
293 - 297	305 - 309	317 - 321	329 - 333	341 - 345	1 300	1 550	340
298 - 302	310 - 314	322 - 326	334 - 338	346 - 350	1 400	1 500	290
303 - 307	315 - 319	327 - 331	339 - 343	351 - 355	1 500	1 450	240
308 - 312	320 - 324	332 - 336	344 - 348	356 - 360	1 600	1 400	190
313 - 317	325 - 329	337 - 341	349 - 353	361 - 365	1 750	1 400	190
318 - 322	330 - 334	342 - 346	354 - 358	366 - 370	1 900	1 400	190
323 - 327	335 - 339	347 - 351	359 - 363	371 - 375	2 050	1 400	190
328 - 332	340 - 344	352 - 356	364 - 368	376 - 380	2 200	1 280	70
333 - 337	345 - 349	357 - 361	369 - 373	381 - 385	2 350	1 130	0
338 - 342	350 - 354	362 - 366	374 - 378	386 - 390	2 500	980	0
343 - 347	355 - 359	367 - 371	379 - 383	391 - 395	2 650	830	0
348 - 352	360 - 364	372 - 376	384 - 388	396 - 400	2 800	680	0
353 - 357	365 - 369	377 - 381	389 - 393	401 - 405	2 950	530	0
358 - 362	370 - 374	382 - 386	394 - 398	406 - 410	3 100	380	0
363 - 367	375 - 379	387 - 391	399 - 403	411 - 415	3 250	230	0
368 - 372	380 - 384	392 - 396	404 - 408	416 - 420	3 400	80	0
373 - 377	385 - 389	397 - 401	409 - 413	421 - 425	3 550	0	0
378 - 382	390 - 394	402 - 406	414 - 418	426 - 430	3 700	0	0

osv.							
------	------	------	------	------	------	------	------

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 3.3.

7.4

Ved behovsprøving reduseres først grunnstipendet, deretter læremiddelstipendet.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er flyttet og omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 6, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

8 Behovsprøving mot egen økonomi

Merknad

Regler om behovsprøving mot elevens egen økonomi er flyttet i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 5.

8.1

Grunnstipend, læremiddelstipend og forsørgerstipend etter kapittel II punktene 2 og 5 blir redusert på grunnlag av læringslønn og/eller trygde- og pensjonsytelser i søkeradsperioden. Det blir sett bort fra barnepensjon som søkeren får når en av eller begge foreldrene er døde.

Av slik inntekt går 60 prosent av bruttobeløpet til fradrag. Dersom inntekten varierer, blir gjennomsnittlig månedsinntekt per semester brukt.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 5.1, ved at det er presisert hvilke stipender som er behovsprøvd mot elevens økonomi. Det er fast praksis å se bort fra barnepensjon, og det foreslås å ta dette inn i forskriften. Endringene innebærer således ikke endringer i forhold til tidligere praksis.

8.1.1

Kommunal eller statlig bostøtte og støtte fra folketrygden som skal dekke ekstra utgifter på grunn av sykdom, skade eller lyte, påvirker ikke støttebeløpet.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel II punkt 5.1.1.

8.2

Ved behovsprøving reduseres først grunnstipendet, deretter læremiddelstipendet, og til sist forsørgerstipendet.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er flyttet og omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 6, jf. også kapittel II punkt 7.4 ovenfor, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

8.3

Lån tildeles uten behovsprøving etter søkeres egen økonomi.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 5.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

9 Minstebeløp

9.1

Det blir ikke gitt lån på under kr 50 eller bare stipend på under kr 20 per måned.

Merknad

Minstebeløpet er endret i forhold til gjeldende forskrift, kapittel II punkt 10.1, i tråd med § 22 i utdanningsstøtteloven.

Kapittel III Støtte til søker i høyere utdanning og søker i fagskoleutdanning, folkehøyskole og annen utdanning som ikke er omfattet av opplæringslova § 3-1**1 Hvem som er omfattet av kapitlet****1.1**

Dette kapitlet gjelder søker som tar høyere utdanning, fagskoleutdanning, folkehøyskole, og andre utdanninger som er godkjent etter kapittel I punkt 4.1.

Det gjelder egne regler i kapittel II for

- a) søker som tar videregående opplæring som han eller hun har rett til etter opplæringslova § 3-1
- b) søker som går direkte over i kurs for å få generell studiekompetanse etter avsluttet videregående opplæring
- c) søker som tar opplæring tilsvarende vanlig videregående opplæring utenfor Norge
- d) søker som tar ulike kurs som er lagt opp med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring som søkeren har rett til etter opplæringslova § 3-1
- e) søker som tar kurs i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen, se kapittel I punkt 7.1.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 1.1. Grenseflatene mellom støtteordningene er ikke endret, og omformuleringene innebærer ikke realitetsendringer. Gjentakelse av hvem som er omfattet av kapittel II, jf. kapittel II punkt 1.1 kan anses som unødvendig. Av hensyn til klarhet for brukerne, vil departementet likevel gjenta dette.

2 Basisstøtte**2.1**

Det blir gitt opp til kr 8 140 per måned i basisstøtte.

Basisstøtten blir gitt som lån. En del av lånet kan bli gjort om til utdanningsstipend etter vilkårene i kapittel III punkt 3 og 4, og stipendet blir behovsprøvd etter vilkårene i kapittel III punkt 6.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 2.1. Det er i St.prp. nr. 1 (2005-2006) foreslått å heve basisstøtten til kr 8 140 per måned.

3 Utdanningsstipend*Merknad*

Gjeldende regler om utdanningsstipend framgår i gjeldende forskrift, kapittel III punkt 4.

3.1

Søker som ikke bor sammen med foreldrene kan få 40 prosent av basisstøtten gjort om til utdanningsstipend etter hvert som søkeren fullfører utdanningen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 4.1, ved at det er presisert at det kun er elever og studenter som ikke bor sammen med foreldrene som kan få omgjort lån til stipend på grunnlag av fullført utdanning. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

3.1.1

Søker som bor sammen med foreldrene, kan ikke få lån gjort om til utdanningsstipend.

Som søker som bor sammen med foreldrene blir regnet:

- a) søker som bor i samme hus som foreldrene. Det kan gjøres unntak hvis søkeren og foreldrene bor i hver sin boenhet i et hus med mer enn fire selvstendige og klart atskilte boenheter.
- b) søker som bor i boenhet som hører til huset der foreldrene bor

Søker som er gift og/eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, kan få lån gjort om til utdanningsstipend selv om han eller hun bor sammen med foreldrene.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 4.1.1.

Vilkåret om å "bo sammen med foreldrene" skaper en del vanskelige grensedragninger for Lånekassen, spesielt i saker der søkeren bor i samme flermannsbolig som foreldrene. I folketrygdloven er det gitt samme kriterier for hvem som anses som samboere som gjør at overgangsstønad bortfaller. Det foreslås å innføre tilsvarende definisjon i Lånekassens regelverk som i folketrygdloven § 1-5, slik at det gjøres unntak dersom søkeren og foreldrene bor i hver sin boenhet i et hus med mer enn fire selvstendige og klart atskilte boenheter. Tiltaket er også omtalt i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Øvrige endringer innebærer ikke realitetsendringer.

3.1.2

Selv om vilkåret om fullført utdanning ikke er oppfylt, kan søker som ikke bor sammen med foreldrene få lån gjort om til utdanningsstipend for semestre der søkeren

- a) har fått stipend på grunn av fødsel, se kapittel V punkt 1
- b) har fått omgjøring av lån til stipend på grunn av sykdom, se kapittel V punkt 2
- c) har blitt forsiktig på grunn av redusert funksjonsevne, se kapittel I punkt 9.1.2
- d) har hatt tillitsverv på fulltid i minst tre måneder i landsomfattende elev- eller studentorganisasjon, eller i tilknytning til utdanningsinstitusjon eller studentsamskipnad

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 4.1.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

4 Omgjøring av lån til utdanningsstipend

Merknad

Gjeldende regler om omgjøring av lån til utdanningsstipend framgår i gjeldende forskrift, kapittel III punkt 5.

4.1

I utdanning der faglige resultater blir oppnådd gjennom vekttall eller studiepoeng, blir lån gjort om til utdanningsstipend for hvert studiepoeng som blir bestått. Lån kan bli gjort om til utdanningsstipend for opptil 30 studiepoeng per semester.

I annen utdanning blir lån gjort om til utdanningsstipend når utdanningen eller kurset er bestått.

For søker i eksamensfri utdanning blir lån gjort om til utdanningsstipend når hele utdanningen er fullført.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 5.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

For studenter i utlandet blir omgjøringen gjort når graden er fullført. Når utdanningen har varighet på lengre enn fire år, kan omgjøring i tillegg bli gjort i løpet av utdanningen.

Studenter som tar utdanning i utlandet må selv sende inn dokumentasjon på fullført utdanning.

4.1.1

Dersom søkeren fullfører mer utdanning enn normert, eller tar utdanning uten støtte, kan lån for tidligere perioder bli gjort om til stipend, dersom søkeren ikke har fått fullt utdanningsstipend for disse periodene.

Omgjøringen blir gitt for de siste semestrene først. Dersom søkeren dokumenterer at han eller hun ble forsinket på et annet tidspunkt, kan dette bli lagt til grunn.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 5.1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer. Siste ledd av gjeldende forskrift er skilt ut som eget punkt 4.2 nedenfor.

4.1.2

Dersom søkeren fullfører mer utdanning enn normert, eller tar utdanning uten støtte, og tidligere har fått fullt utdanningsstipend, kan utdanningsstipend bli gitt for senere perioder med støtte der de faglige vilkårene for å gjøre om lån til utdanningsstipend ikke er oppfylt.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel III punkt 5.1.2.

4.2

Det er en forutsetning for å få omgjort lån til utdanningsstipend at søkeren har lån i Lånekassen på omgjøringstidspunktet.

Merknad

Siste ledd av gjeldende forskrift, kapittel III punkt 5.1.1 anses som viktig og er skilt ut i eget forskriftspunkt.

4.3

Lån kan bli gjort om til utdanningsstipend etter kapittel III punktene 3 og 4 i opp til åtte år bakover i tid, regnet fra det semesteret eksamen er tatt. Lån kan ikke bli gjort om til utdanningsstipend for perioder før undervisningsåret 2002-2003.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel III punkt 5.2.

5 Forsørgerstipend*Merknad*

Gjeldende regler om forsørgerstipend framgår i gjeldende forskrift, kapittel III punkt 3.

5.1

Søker kan i tillegg til basisstøtten få et behovsprøvd forsørgerstipend for egne og ektefelles barn født i 1991 og senere, som søkeren bor sammen med. Det blir gitt opptil kr 1 290 per måned for hvert av de to første barna, og opptil kr 830 per måned for hvert barn flere enn to.

Forsørgerstipendet til gift søker blir redusert med 60 prosent av ektefellens bruttoinntekt over kr 21 290 per måned.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 3.1.

Det er i St.prp. nr. 1 (2005-2006) foreslått endringer i regelverket for forsørgerstipend når begge forsørgerne er i utdanning. Det gis forsørgerstipend til elever og studenter som har barn. Forsørgerstipendet er behovsprøvd mot ektefelle/samboers inntekt. Det ses i dag bort fra ektefelle/samboers inntekt når begge er i utdanning som det kan bli gitt støtte til.

Etter innføring av ny støtteordning, der utdanningslånet ikke lenger er behovsprøvd, viser Lånekassens statistikk at det gis forsørgerstipend til personer og familier med til dels høy inntekt.

Det er i forslaget til statsbudsjett foreslått å avvikle unntaksordningen for familier der begge forsørgerne er i utdanning. Bortfall av unntaksordningen gir administrativ forenkling ved at alle søknader blir behandlet likt.

Det gjøres oppmerksom på at det med "barn" i denne forbindelse, menes:

- barn av søkeren
- barn av søkerens ektefelle

- *barn av søkerens samboer, dersom søkeren og samboere i tillegg har felles barn, se kapittel I punkt 3.4*

Det er en forutsetning at barnet bor sammen med studenten.

Det blir ikke gitt forsørgerstipend for fosterbarn som søkeren har ansvar for.

5.1.1

Det kan bare bli gitt forsørgerstipend for barn som bor sammen med søkeren minst 40 prosent av tiden.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 3.1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

6 Behovsprøving av utdanningsstipend og forsørgerstipend

6.1

Utdanningsstipend og forsørgerstipend kan bli redusert på grunnlag av inntekten til søkeren. Har søkeren en personinntekt over kr 113 027 ved skattelikningen for 2006 og/eller over kr 116 983 ved skattelikningen for 2007, blir stipendene redusert med 5 prosent per måned av inntekt over grensen.

Dersom søkeren følger et utdanningsopplegg som har en varighet på sju måneder eller mindre i et kalenderår, og han/hun bare får støtte til dette opplegget, blir inntektsgrensen hevet til kr 282 568 for 2006 og kr 292 458 for 2007.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 6.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer. Behovsprøvingsregler for elever og studenter som mottar trygd eller pensjonsytelser er skilt ut i egen bestemmelse, jf. kapittel III punkt 6.2 nedenfor.

6.2

For søker som mottar trygd eller pensjonsytelser, blir stipendet redusert med 5 prosent per måned av trygd eller pensjonsytelser over kr 60 476 ved skattelikningen for 2006 og/eller kr 62 593 ved skattelikningen for 2007.

Dersom søkeren følger et utdanningsopplegg som har en varighet på sju måneder eller mindre i et kalenderår, og han/hun bare får støtte til dette opplegget, blir grensen hevet til kr 169 541 for 2006 og kr 175 475 for 2007.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 6.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer. Behovsprøvingsregler for elever og studenter som mottar trygd eller pensjonsytelser er skilt ut i egen bestemmelse.

6.3

Utdanningsstipend og forsørgerstipend kan bli redusert på grunnlag av formue. Skattelikningen for det året søkeren har fått støtte, blir lagt til grunn.

Enslig søker får redusert stipendene med to prosent per måned av beløp over kr 223 600 i formue for 2006 og kr 231 426 i formue for 2007.

Gift søker får redusert stipendene med én prosent per måned av beløp over kr 429 520 i formue for 2006 og kr 444 553 i formue for 2007. For gift søker legges formuen til søkeren og ektefellen sammen.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel III punkt 6.2.

6.3.1

Det ses ikke bort fra formue som ektefellen til søkeren har i særeie.

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse, i tråd med forslag i St.prp. nr. 1 (2005-2006). Det eksisterer i dag en unntaksordning, som åpner for at Lånekassen ser bort fra formue som søkerens ektefelle har i særeie. For samboende med felles barn ses det bort fra samboers formue dersom det foreligger "særeielignende forhold".

Særeie har svært liten praktisk betydning så lenge ekteskapet eller samboerskapet består. Eiendomsforholdene endres ikke under samlivet med mindre det avtales særskilt. Særeie får først betydning når ekteskapet eller samboerskapet eventuelt går i oppløsning, og Lånekassens behovsprøving av støtte skjer ikke dersom ekteskapet eller samboerskapet opphører.

Det foreligger etter departementets vurdering ikke andre hensyn for ekteskap og samboerskap med særeie enn for dem som ikke har det. Endring i ordningen vil gi administrativ forenkling i Lånekassen.

6.3.2

Lånekassen ser bort fra barns formue dersom den forvaltes av Overformynderiet. Ved formue under grensen for beløp som skal forvaltes av Overformynderiet, må det dokumenteres at formuen faktisk tilhører søkerens barn.

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse med innhold fra en nærmere regel Lånekassen har hatt til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 6.2. Departementet anser det som nødvendig at unntak for barns formue reguleres. Det ses bare bort fra formue som tilhører eleven eller studentens barn dersom den forvaltes av Overformynderiet. For barns formue under grensen for Overformynderiet må det dokumenteres at barnet faktisk eier formuen. Det er ikke tilstrekkelig dokumentasjon at formuen står på konto i barnets navn.

6.3.3

Det blir sett bort fra formue som består av erstatnings- og/eller forsikringsutbetaling som følge av personskade på søkeren selv.

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse. Departementet ser et behov for å regulere slike forhold, etter avgjørelse i sak hos Sivilombudsmannen og avgjørelser i Lånekassens klagenemnd.

Sivilombudsmannen har påpekt at Lånekassen må se bort fra erstatning til dekning av elever og studenters fremtidige tap av inntekt, og Lånekassens klagenemnd har senere avgjort at Lånekassen også skal se bort fra forsikringsutbetalinger til eleven og studenten selv som følge av skade. Dette er nå fast praksis i Lånekassen.

6.4

Fradragene blir regnet ut på etterskudd når likningen foreligger. Fradrag blir først gjort i utdanningsstipendet, deretter i forsørgerstipendet. For mye tildelt stipend blir gjort om til lån.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel III punkt 6.3.

7 Reisestipend

Merknad

Gjeldende regler om reisestipend framgår i gjeldende forskrift, kapittel III punkt 8.

7.1

Søker som ikke bor sammen med foreldrene, og som er født i 1981 eller senere, kan få tilskudd til to reiser tur-retur for et helt undervisningsår (ti måneder) mellom registrert hjemsted (i Folkeregisteret etter lov om folkeregistrering) i Norge og skolestedet.

Tilskuddet blir gitt som stipend etter satsene til Lånekassen. Det blir gjort et fradrag på kr 2 010 per undervisningsår som søkeren må dekke selv. Reisestipend blir regnet per måned. Maksimalt reisestipend er kr 7 000 per undervisningsår.

Det kan bli gitt reisestipend til søkeres som tar utdanning i utlandet og som ikke har registrert hjemsted i Norge, dersom søkeren har måttet melde utflytting fra Norge fordi studielandet krever det.

Det gjelder egne regler for reisestøtte til land utenfor Norden, se kapittel IV punkt 9.

Søker som får støtte til fjernundervisning etter kapittel I punkt 7.4, kan få reisestipend når det er lagt inn obligatorisk klasseromsundervisning som en del av opplegget.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 8.1, bl.a. ved at innhold fra en nærmere regel som Lånekassen har hatt til bestemmelsen er tatt inn. Endringene innebærer ikke realitetsendringer i forhold til gjeldende praksis.

8 Støtte som bare blir gitt som lån

Merknad

Gjeldende regler om støtte som bare blir gitt som lån framgår i gjeldende forskrift, kapittel III punkt 7.

8.1

Støtte til disse utgiftene kan bare bli gitt som lån:

- a) **skolepenger, opp til kr 50 000 per undervisningsår. Det kan bare bli gitt støtte til skolepenger som søkeren faktisk betaler. Det blir ikke gitt lån til skolepenger dersom disse er dekket av andre. For skolepenger i land utenfor Norden gjelder det egne regler, se kapittel IV punkt 8**
- b) **utgifter til reise når søkeren tar studieopphold i utlandet som er godkjent for støtte etter kapittel I punkt 4.1.2.**
- c) **lån på inntil kr 3 575 per måned for søkeres som er omfattet av ordningen med sommerterminer og søkeres som tar forkurs til ingeniørutdanning sommeren 2006.**

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 7.1, 7.1.1 og 7.1.2. I tillegg er regel om ekstra låneadgang for studenter som er omfattet av ordningen med sommerterminer og studenter som tar forkurs til ingeniørutdanning, flyttet fra gjeldende kapittel IV punkt 4 og 5. Disse endringene innebærer ikke realitetsendringer i ordningene.

Det er i St.prp. nr. 1 (2005-2006) foreslått å øke det maksimale lånebeløpet til dekning av skolepenger fra kr 20 860 i studieåret 2005-2006 til kr 50 000 i 2006-2007. Formålet er at elever og studenter i mindre grad skal være avhengig av privat finansiering for å kunne studere ved private utdanningsinstitusjoner.

9 Minstebeløp

9.1

Det blir ikke gitt lån under kr 50 per måned.

Merknad

Minstebeløpet er endret i forhold til gjeldende forskrift, kapittel III punkt 9.1, i tråd med § 22 i utdanningsstøtteloven, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Kapittel IV Støtte til utdanning i land utenfor Norden

Merknad

Det foreslås å flytte fram regelverket for støtte til utdanning i land utenfor Norden fra kapittel V til nytt kapittel IV. Bakgrunnen for forslaget er en oppfølging av prinsippet om at det viktigste kommer først, her på den måten at det kapitlet som fleste personer får støtte etter, kommer lengst fram.

1 Statsborgerskap og tilknytning til Norge

1.1

Søkeren må som en hovedregel være norsk statsborger. Det blir gjort unntak etter kapittel IV punktene 1.1.1 til 1.1.3.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

1.1.1

Det blir gjort unntak fra kravet om at søkeren må være norsk statsborger for statsborger fra EØS-land som har lovlig opphold i Norge som arbeidstaker.

Utdanningen han eller hun tar skal ha faglig sammenheng med arbeidet, med mindre personen har blitt ufrivillig arbeidsløs.

Barn og ektefelle av EØS-arbeidstakeren som har lovlig opphold i Norge, har de rett til utdanningsstøtte etter samme vilkår som norske statsborgere.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 1.1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

1.1.2

Utenlandsk statsborger som ikke er omfattet kapittel IV punkt 1.1.1 kan få støtte i inntil ett år dersom utenlandsoppholdet er godkjent som del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge, se kapittel I punkt 5.1.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 1.1.2, for å presisere at bestemmelsen gjelder utenlandske statsborgere som ikke har støtterett i medhold av EØS-arbeidstakerloven. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

1.1.3

Utenlandsk statsborger som har rett til støtte etter kapittel I punkt 2 kan få støtte til å delta i de oppleggene som er nevnt under kapittel IV punktene 3.4.5 til 3.4.8.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 1.1.3, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

1.2

Det er et vilkår at søkeren har bodd i Norge i en sammenhengende periode på minst to år i løpet av de fem siste årene før utdanningen starter (botid).

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 1.2.

Det er i St.prp. nr. 1 (2005-2006) foreslått endringer i regelverket om botid i Norge før det kan gis støtte til utdanning i land utenfor Norden.

Det er i dag et vilkår for å få støtte til utdanning land utenfor Norden at søkeren har bodd i Norge eller i et annet nordisk land i en sammenhengende periode på minst to år i løpet av de siste fem årene før utdanningen starter. De andre nordiske landene har ikke lenger inkludert botid i annet nordisk land i sine bestemmelser, og det foreslås å harmonisere Lånekassens regelverk med regelverket i de andre nordiske landene.

Det gjøres oppmerksom på at eleven og studentens faktiske bosted legges til grunn i vurderingen om vilkåret er oppfylt.

Innholdet i siste del av gjeldende bestemmelse, kapittel V punkt 1.2 er skilt ut i eget punkt 1.2.1.

1.2.1

Kravet om botid gjelder ikke søkerne som får støtte etter kapittel I punkt 5.1 og kapittel IV punktene 3.4.5 til 3.4.8.

Merknad

Nytt forskriftspunkt. Innholdet i siste del av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 1.2 er skilt ut i eget punkt.

1.2.2

Det kan bli gjort unntak fra kravet om botid når søkeren, en av foreldrene eller ektefellen til søkeren er

- a) i norsk utenrikstjeneste,
- b) i tjeneste for misjon eller norsk bistandsorganisasjon,
- c) i tjeneste som norsk representant for en internasjonal organisasjon eller en offentlig institusjon,
- d) i tjeneste i utlandet for norsk næringsliv, eller
- e) bosatt i utlandet på grunn av sykdom

Det kan bli gjort unntak i andre tilfeller der søkeren har særlig tilknytning til Norge, dersom sterke grunner taler for at det er rimelig.

Når situasjonen er knyttet opp mot foreldrene, er det et vilkår at søkeren ikke har fylt 22 år.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 1.2.1.

Det er som det framgår av kapittel IV punkt 1.1 og 1.2 ovenfor en forutsetning for støtte gjennom Lånekassen til å ta en hel utdanning i land utenfor Norden at eleven eller studenten har en relativt sterk tilknytning til Norge. Som en hovedregel må han eller hun være norsk statsborger, eller ha rettigheter gjennom EØS-arbeidstakerloven. I tillegg må han eller hun ha bodd i Norge i en sammenhengende periode på minst to år i løpet av de siste fem årene før utdanningen starter.

Bakgrunnen for disse vilkårene er bl.a. at Norge har en svært sjenerøs finansiering for personer som tar utdanning i utlandet, noe som gjør ordningene attraktive også for personer uten nærliggende tilknytning til landet. I utdanningsstøtteloven er det slått fast at lovens formål bl.a. er å sikre samfunnet og arbeidslivet tilgang på kompetanse, og det er derfor ønskelig at støttemottakerne skal bruke utdanningen sin i det norske arbeidsmarkedet og/eller for det norske arbeidslivet. Det er da naturlig å sikre at støttemottakerne har en relativt god tilknytning til Norge.

Etter departementets vurdering er det likevel ønskelig med unntaksordninger som sikrer at personer med nærliggende tilknytning til Norge, som ikke tilfredsstiller botidskravet av særskilte årsaker, kan få støtte gjennom Lånekassen. Samtidig er det blitt stadig vanskeligere for Lånekassen å foreta avgrensninger i vurderingen av hvorvidt en elev eller student kommer inn under gjeldende unntaksordninger. Det er derfor behov for mer entydige vilkår i de aktuelle forskriftsbestemmelsen enn hva som er tilfelle i gjeldende forskrift. Departementet vil arbeide videre med dette. I denne revisjonen er kriterium b) for å komme inn under unntaksordningen, omformulert og presisert.

Ved praktiseringen av kriterium d) tolker Lånekassen "norsk næringsliv" som "bedrifter med hovedkontor i Norge og skattemessig tilknytning til Norge".

Når det gjelder kriterium e) understrekkes det at det må foreligge en medisinsk begrunnelse for at flytting er fordelaktig i forhold til sykdomsbildet. De fleste tilfeller som kommer inn under denne unntaksbestemmelsen, vil gjelde sykdommer som astma/allergi, lungesykdommer, hudsykdommer og alvorlige revmatiske lidelser. Lånekassen vil vurdere om det kan være aktuelt å benytte samme vurderingsgrunnlag for å komme inn under unntaksbestemmelsen, som gjelder for offentlige behandlingsreiser, som administreres av kontoret for behandlingsreiser, Rikshospitalet.

Nest siste ledd av forskriftsbestemmelsen er presisert for å fremheve formålet med regelen.

Siste ledd er nytt. Bakgrunnen for vilkåret er en rimelighetsvurdering av hvor lenge foreldrenes situasjon kan utløse særrettigheter.

Det gjøres for ordens skyld oppmerksom på at gjeldende forskrift, kapittel V punkt 1.3 er foreslått tatt ut, da forholdet er regulert i kapittel I punkt 10.4.

2 Generell studiekompetanse

Merknad

Regler om generell studiekompetanse er flyttet fram i forskriftkapitlet i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 4.1 og 4.1.1. Bakgrunnen er at dette er regler som bestemmer om en

person har adgang til støtteordningene eller ikke, jf. også kravene om statsborgerskap og tilknytning til Norge i punkt I ovenfor.

2.1

Det kan bli gitt støtte til høyere utdanning dersom:

- a) søkeren har generell studiekompetanse i Norge før utdanningen starter, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-6, med tilhørende forskrifter. De fastsatte krav til kunnskaper i norsk gjelder også for søkerne som skal studere i utlandet,
- b) søkeren er 25 år eller eldre og har fått studierett på grunnlag av realkompetanse, eller
- c) søkeren har opptak til ballett-, skuespiller- og bildende kunstutdanning ved et fremstående lærested. Det er en forutsetning at lærestedet har strenge krav for opptak.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 4.1 og 4.1.1, bl.a. ved at disse bestemmelsene er slått sammen. Endringen innebærer ikke realitetsendringer.

Det er også tatt inn en presisering i vilkår a) om at kravene til kunnskaper i norsk også gjelder for søkerne som skal studere i utlandet. Dette er i tråd med opptakskravene i universitets- og høyskoleloven med forskrift, og innebærer ikke realitetsendringer i forhold til gjeldende praksis.

3 Hva slags utdanning det kan bli gitt støtte til

Merknad

Regler om hva slags utdanning det kan bli gitt støtte til framgår av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2, samt punkt 4.2 og 4.3. Bestemmelsene er foreslått samlet under felles overskrift.

3.1

Til høyere utdanning i land utenfor Norden kan det bli gitt støtte når utdanningen tilsvarer, eller kan bli godkjent som en del av, en norsk bachelor- eller mastergrad. Det stilles samme opptakskrav som til tilsvarende utdanning i Norge. Det kan også bli gitt støtte til utdanning som tilsvarer en norsk grad på Ph.d.-nivå.

Utdanningen og lærestedet må ha offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet. Søkeren må selv dokumentere at utdanningen tilsvarer en norsk grad eller del av en norsk grad når det ikke går fram av de generelle reglene for godkjenning.

Det er en forutsetning for å gi støtte til helsefaglig utdanning at denne gir grunnlag for offentlig autorisasjon i Norge. Detgis ikke støtte til medisinutdanning utenfor Europa, USA, Canada og Australia.

Det blir ikke gitt støtte til utdanning som gir fritak for forberedende prøver i en norsk grad.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2.1, bl.a. ved at innhold fra en nærmere regel Lånekassen har hatt til forskriften når det gjelde medisinutdanning er tatt inn i forskriftene. Disse endringene innebærer ikke realitetsendringer i forhold til gjeldende praksis.

Det kan i medhold av denne forskriftsbestemmelsen gis støtte til gradsutdanning og delstudium i utlandet. Forskriftsbestemmelsen åpner også for at det kan gis støtte til utdanning som ikke utgjør en full bachelor- eller mastergrad, og som heller ikke inngår som en forhåndsgodkjent del av en utdanning studenten er i gang med i Norge. Forutsetningen er at studenten kan dokumentere at utdanningen gir uttelling i form av studiepoeng i Norge (60 studiepoeng for et helt undervisningsår), og at utdanningen som helhet vil kunne inngå som en del av en grad ved et norsk lærested, eller gis uttelling (godkjennes og lignende) som jevngod med norsk videreutdanning utover bachelornivå. Dokumentasjonen må være utarbeidet av et norsk lærested før studenten begynner på utdanningen. Kravene om at utdanningen må ha status som høyere utdanning og at lærestedet må ha offentlig eller tilsvarende utdanning, gjelder også for slike studier.

Det gjøres oppmerksom på at det ikke gis støtte til det første året av utdanningen dersom dette ikke er på nivå med norsk høyere utdanning.

Den geografiske begrensningen når det gjelder medisinutdanning er gjort på grunnlag av anbefaling fra Universitetet i Oslo.

3.2

Det kan ikke bli gitt støtte til forutdanning som søkeren tar for å komme inn på et fagstudium. Selv om utdanningen blir godskrevet ved opptak i utdanning som gir rett til støtte, kan det likevel ikke bli ettertildelt støtte til forutdanningen

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 4.2, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

3.3

Det kan ikke bli gitt støtte til første året, Freshman year, av fireårig Bachelor's Degree ved læresteder i USA. Det kan bli gjort unntak

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 4.3.

3.3.1

for første året av kiropraktorutdanning

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 4.3.1.

3.3.2

når utdanningen er særlig godt tilrettelagt for studenter med redusert funksjonsevne.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 4.3.2, men endringen innebærer ikke realitetsendring.

3.3.3

for første året av fireårig Bachelor's Degree ved læresteder i USA som er med i ordningen med tilleggsstipend. Om ordningen med tilleggsstipend, se kapittel IV punkt 8.2.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 4.3.3.

3.4

Det kan ikke bli gitt støtte til utdanning utenfor Norden som er på nivå med videregående opplæring eller fagskoleutdanning i Norge. Støtte kan likevel bli gitt

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2.2, ved at begrepet "fagskoleutdanning" er tatt inn i forskriftsbestemmelsen. Bakgrunnen for endringen er at ordlyden i gjeldende forskriftsbestemmelse er utydelig ved at den ikke fanger opp fagskoleutdanning som et utdanningsnivå mellom videregående opplæring og høyere utdanning. Med omformulert forskriftsbestemmelse er det presistert at bestemmelsen også omfatter fagskoleutdanning. Forskriftsbestemmelsen omfatter også andre utdanninger som ikke er vanlig videregående opplæring eller fagskoleutdanning, for eksempel folkehøyskoler, bibelskoler, kunstskoler, osv. Omformuleringen innebærer ingen realitetsendringer.

3.4.1

til vanlig videregående opplæring, når

- a) søkeren er bosatt i utlandet på grunn av egen sykdom, eller
- b) en av foreldrene eller ektefellen til søkeren er
  - i norsk utenrikstjeneste
  - i tjeneste for misjon eller norsk bistandsorganisasjon
  - i tjeneste som norsk representant for en internasjonal organisasjon eller en offentlig institusjon
  - i tjeneste i utlandet for norsk næringsliv
  - bosatt i utlandet på grunn av sykdom

Det er et vilkår at søkeren har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2.2.1. Når det gjelder endringer i formuleringene, vises det til merknad under kapittel IV punkt 1.2.2 ovenfor.

Gjeldende bestemmelse omfatter også utdanning på nivå med videregående opplæring. Det foreslås at unntaksordningen gjelder kun vanlig videregående opplæring, og ikke for eksempel folkehøyskole, bibelskole, osv. Dette er i tråd med intensjonene for unntaksordningen.

Tiltaket kan anses som å stå i motsetning til ønsket om økt internasjonalisering, men det understrekkes at unntaksordningen gjelder personer som allerede oppholder seg i utlandet, og ikke har tilknytning til norsk lærested.

3.4.2

til yrkesfaglig opplæring når utdanning innenfor tilsvarende fagområde ikke finnes i Norge. Opplæringen må ha offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2.2.2.

I gjeldende forskrift er det et vilkår at det skal være et behov for utdanningen i Norge. Dette er et vilkår Lånekassen ikke har kompetanse til å vurdere. Det er også vanskelig å se at andre instanser vil kunne foreta denne vurderingen. Endringen innebærer ikke endring i forhold til gjeldende praksis. Endringen er også i tråd med omtale i St.prp. nr. 1 (2005-2006)

I gjeldende forskrift er det videre et vilkår at "det må være godt gjort at utdanningen er faglig tilfredsstillende". Etter departementets vurdering kan kravet om faglig tilfredsstillende utdanning ivaretas enklere og på samme måte som for høyere utdanning ved at den kvalitetssikres i studielandet. Vilkåret er derfor foreslått knyttet til offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet.

3.4.3

til elever som har fått opptak gjennom Fylkesmannen i Vest-Agder til utdanning som tilsvarer allmennfaglig studieretning i videregående skole. Skolene som omfattes er regnet opp i punkt A i vedlegg til kapittel IV.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2.2.3.

3.4.4

til elever som har fått opptak gjennom Fylkesmannen i Vest-Agder eller kulturkontoret ved Den franske ambassaden til utdanning ved utvalgte læresteder i Frankrike, som tilsvarer allmennfaglig studieretning i videregående skole. Skolene som omfattes er regnet opp i punkt B i vedlegg til kapittel IV.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2.2.4.

3.4.5

Det kan bli gitt støtte til elever som er tatt opp i et utdanningsprogram i land utenfor Norden gjennom et samarbeid mellom norsk videregående skole og utenlandske skoler. Det er en forutsetning at opplegget har fått godkjenning av departementet. For 2005-2006 er intil en elevgruppe ved de norske skolene som regnes opp i punkt C i vedlegg til kapittel IV med i ordningen.

Det er en forutsetning at utdanningen går inn som en del av en utdanning i videregående skole som søkeren er i gang med i Norge, og at oppholdet i utlandet ikke skal føre til

forsinkelser i utdanningen.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2.2.5.

3.4.6

Det kan bli gitt støtte til elever som tar et år med videregående opplæring i land utenfor Norden gjennom utvekslingsprogram. Det er en forutsetning at utvekslingen skjer i regi av utvekslingsorganisasjoner som er godkjent av departementet for støtte gjennom Lånekassen. Det er videre en forutsetning at søkeren dokumenterer at utdanningen inngår som en del av en utdanning i videregående skole som søkeren er i gang med i Norge, og at oppholdet i utlandet ikke vil føre til at søkeren blir forsinket i denne utdanningen. Det blir ikke gitt støtte til kurs på videregående trinn 1.

Merknad

Siste setning i forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2.2.6, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

3.4.7

Det kan bli gitt støtte fra Lånekassen til et begrenset antall elever i yrkesfaglig studieretning som tar utenlandsopphold i kortere eller lengre tid, og som får utdanningen godkjent. Det går fram av punkt D i vedlegg til kapittel IV hvem som er omfattet av denne forskriften.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2.2.7.

3.4.8

Det kan bli gitt støtte til studieopphold gjennom LEONARDO-programmet eller andre nasjonalt inngåtte avtaler som varer i minst tre måneder. Er oppholdet etter slike avtaler kortere enn tre måneder, kan søkeren beholde den støtten han har rett til etter kapittel II eller III.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 2.2.8, men endringen innebærer ikke realitetsendringer.

4 Støtte til språklig tilretteleggingssemester

Merknad

Regler om støtte til språklig tilretteleggingssemester framgår i gjeldende forskrift, kapittel V punkt 9. Reglene er foreslått flyttet fram i kapitlet, slik at de står sammen med andre regler om hva slags utdanning det kan bli gitt støtte til, jf. punkt 3 ovenfor.

4.1

Som en forsøksordning blir det gitt støtte til opplæring i språk og samfunnsfag når søkeren

- a) **planlegger høyere gradsutdanning som gir rett til støtte i et land utenfor Norden som ikke er engelskspråklig, eller**

b) planlegger høyere gradsutdanning som gir rett til støtte i Finland eller Island

Kurset må tas i det landet der utdanningen skal tas, og til vanlig ved et universitet. Det kan gjøres unntak fra kravet om at kurset må tas i det landet der utdanningen skal tas, dersom slike kurs ikke tilbys i landet. I slike tilfeller må kurset tas i et land med samme offisielle språk som landet der utdanningen skal tas.

Kurset må vare i minst ett semester. Opplæringen må være på fulltid, med minimum 15 undervisningstimer per uke, og vare i minst tre måneder.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 9.1, 9.1.1 og 9.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer. Innhold fra gjeldende forskrift, kapittel V punkt 9.1 er skilt ut i egne forskriftsbestemmelser, jf. punktene 4.1.1 og 4.1.2 nedenfor.

4.1.1

Støtte til språklig tilretteleggingssemester kan ikke bli gitt til studenter som tar utdanning etter kapittel I punkt 5.1 (delstudenter).

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse. Siste ledd av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 9.1 er skilt ut i egen forskriftsbestemmelse. Endringen innebærer ikke realitetsendringer.

4.1.2

Det kan ikke gis støtte til mer enn ett semester med språkopplæring i samme språk. Det kan heller ikke bli gitt støtte til tilretteleggingssemester etter kapittel IV punkt 4 og stipend til forberedende språkkurs etter kapittel IV punkt 5 innen samme språk.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 9.3. Andre ledd av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 9.1 er tatt inn i forskriftsbestemmelsen. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

4.2

Det gis ikke skolepengestøtte etter kapittel IV punkt 8.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 9.2, ved at deler av innholdet er tatt inn i ny forskriftsbestemmelse, kapittel IV punkt 4.1 ovenfor. Henvisningen til hvilket forskriftskapittel støtten beregnes etter er tatt ut av forskriftsbestemmelsen, idet dette følger av andre forskriftsbestemmelser, jf. kapittel IV punkt 7 nedenfor. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

4.3

Dersom søkeren ikke begynner på en utdanning i landet der det språklige tilretteleggingssemesteret ble tatt innen ett år etter fullført språkopplæring, blir ikke lån gjort om til utdanningsstipend etter kapittel III punkt 3.1. Det gjelder samme unntak som i kapittel III punkt 3.1.2.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 9.4, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

5 Stipend til forberedende språkkurs (språkstipend)

Merknad

Regler om språkstipend framgår i gjeldende forskrift, kapittel V punkt 8. Reglene er foreslått flyttet fram i kapitlet, slik at de står sammen med andre regler om hva slags utdanning det kan bli gitt støtte til, jf. punkt 3 og 4 ovenfor.

5.1

Det blir gitt språkstipend når søkeren

- a) er tatt opp i en utdanning som gir rett til støtte,
- b) er tatt opp i en utdanning som har et annet undervisningsspråk enn engelsk, og
- c) er tatt opp i en utdanning som ligger i et land utenfor Norden, eller i Finland eller Island.

Språkkurset må til vanlig tas i det landet der hovedutdanningen skal tas.

Språkkurset må være i minst fire uker, med minimum 15 timer undervisning per uke. Stipend fra andre til språkkurs blir trukket fra. Språkkurset må tas forut for hovedutdanningen, men inntil to uker av kurset kan gå parallelt med hovedutdanningen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 8.1. Blant annet er innhold fra en nærmere regel Lånekassen har hatt til forskriftsbestemmelsen, om at språkkurset må tas forut for utdanningen, men at inntil to uker av kurset kan gå parallelt med utdanningen, tatt inn i bestemmelsen. Endringene innebærer ikke realitetsendringer i forhold til gjeldene praksis.

Som et unntak kan det bli gitt språkstipend til språkkurs i Norge. Det samme gjelder når språkkurset blir tatt i et annet land enn hovedutdanningen tas, så lenge språket er i alminnelig bruk i det aktuelle landet.

5.1.2

Språkstipendet kan også bli gitt til studenter som får støtte til utdanning etter kapittel I punkt 5.1 (delstudenter). Det er en forutsetning at språkkurset gjennomføres før delstudiet starter.

Ordningen gjelder ikke for studenter som er i gang med språkstudium.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 8.1.2.

Det vises til St.prp. nr. 1 (2005-2006). Det har utilsiktet vært åpnet for at delstudenter kan få språkstipend til språkkurs i ikke-engelskspråklige land, selv om undervisingen har vært gitt

på engelsk. Ny forskriftsbestemmelse gir like vilkår for språkstipend for gradsstudenter og delstudenter. Det er også tatt inn en regel om at språkkurset må gjennomføres før delstudiet starter.

Utover dette innebærer ikke endringene realitetsendringer.

5.2

Språkstipendet er på kr 15 000. Det blir ikke gitt annen støtte.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 8.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

5.3

Det kan ikke gis støtte mer enn en gang til språkkurs innen samme språk.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 8.3.

Det gjøres oppmerksom på at gjeldende forskrift, kapittel V punkt 8.4 er foreslått tatt ut. Bakgrunnen for dette er at det er et vilkår for å få språkstipend at eleven eller studenten er tatt opp i en utdanning han eller hun skal ta etter gjennomført språkkurs. Erfaringstall viser at Lånekassen hittil ikke gjennomført omgjøring av stipend til lån på grunn av manglende oppstart i utdanning.

5.4

Språkstipendet blir gjort om til lån hvis søkeren ikke begynner på en fagutdanning eller et delstudium i et land med det aktuelle språket som offisielt språk innen ett år etter fullført språkkurs. Det gjelder samme unntak som i kapittel III punkt 3.1.2.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 8.4.

6 Hvordan utdanningen må være lagt opp

Merknad

Regler om hvordan utdanningen må være lagt opp framgår av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 3.

6.1

Utdanningen må være lagt opp som fulltidsutdanning i studielandet og vare i minst ett semester ved det lærestedet studenten skal studere. Se likevel kapittel I punkt 5.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 3.1, ved at innhold fra en nærmere regel Lånekassen har hatt til forskriften om hva som anses som fulltidsutdanning, er tatt inn i bestemmelsen. Endringen innebærer ikke realitetsendringer i forhold til tidligere praksis.

6.1.1

Det kan bli gjort unntak fra kravet om at undervisningen må vare i minst ett fullt semester, når utdanningen har direkte sammenheng med yrket til søkeren eller den tidligere utdanningen.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 3.1.1.

6.2

Det kan ikke bli gitt støtte til deltidsutdanning.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 3.2.

7 Utregning av støttebeløpet

Merknad

Regler om utregning av støttebeløpet framgår av gjeldende forskrift, kapittel V punkt 4.4. og 5.

7.1

Støttebeløpene blir regnet ut etter reglene i kapittel II eller kapittel III, avhengig av hvilken utdanning søkeren tar. Det gjelder egne regler for dekning av skolepenger og reiser, se kapittel IV punktene 8 og 9.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 5.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

7.2

Til høyere utdanning i USA og Canada kan søker få en foreløpig vurdering av retten til støtte, etter standardsatsene som gjelder for det enkelte undervisningsår og i normert tid fram til godkjent hovedeksamen.

Merknad

Bestemmelsen er omformulert og flyttet i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 4.4. Bestemmelsen har tidligere benyttet begrepet "økonomisk garanti". Begrepet er misvisende, idet det ikke er en garanti som gis, men en foreløpig og usforpliktende vurdering av eleven og studentenes støtterett.

Bakgrunnen for ordningen er at studenter som søker seg til enkelte land, ikke kan få visum eller oppbak ved lærestedene, uten et dokument fra Lånekassen som bekrefter at eleven eller studenten vil ha økonomisk støtte i perioden han eller hun studerer. Hittil har ordningen kun omfattet USA og Canada. En eventuell utvidelse ordningen må vurderes i lys av bakgrunnen for ordningen.

Endringene i forskriftsbestemmelsen innebærer ikke realitetsendringer.

8 Dekning av skolepenger i høyere utdanning

Merknad

Regler om finansiering av skolepenger framgår i gjeldende forskrift, kapittel V punkt 6.

8.1

Til høyere utdanning ved universitet eller annen høyere utdanningsinstitusjon som er godkjent etter kapittel IV punkt 3.1 kan det bli gitt støtte til å dekke skolepenger helt eller delvis.

Støtte til skolepenger blir gitt etter kapittel IV punkt 8.1.1 når skolepengene overskriver kr 1000 per semester.

Støtte til skolepenger kan bli gitt i den tiden Lånekassen har satt som norm for utdanningen (normert studietid). Det kan bli gitt støtte til skolepenger utover normert studietid til søker med redusert funksjonsevne som har støtte fra folketrygden, søker som får barn i utdanningstiden, og søker som er forsiktig på grunn av sykdom.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 6.1.

Det er i St.prp. nr. 1 (2005-2006) foreslått å åpne for skolepengefinansiering, dvs. skolepengestøtte og tilleggsstipend, utover normert tid, dersom det foreligger særlige årsaker til at studenten har blitt forsiktig. Øvrige endringer i forskriftsbestemmelsen medfører ikke realitetsendringer.

8.1.1

Til søkeres som startet sin utdanning 2004-2005 og senere gis støtte til skolepenger etter reglene i dette punktet. For søkeres som var i gang med utdanning i 2003-2004 og som fikk støtte til skolepenger ved gebyrstipend, gjelder overgangsreglene i kapittel IV punkt 8.3.

Det kan bli gitt støtte til skolepenger med opptil kr 102 320 for et helt undervisningsår.

Satsene varierer for ulike utdanningsnivå.

- a) **Til utdanning på bachelornivå gis skolepengestøtten med 50 prosent stipend og 50 prosent lån av faktiske skolepenger opptil kr 52 320. Støtte utover dette gis som lån.**
- b) **Til utdanning på masternivå og delstudier gis skolepengestøtten med 70 prosent stipend og 30 prosent lån av faktiske skolepenger opp til kr 52 320. Støtte utover dette gis som lån.**
- c) **Til utdanning på Ph.d.-nivå gis hele skolepengestøtten som lån.**

Ved endringer i valutakursen blir stipenddelen av skolepengestøtten gitt med et høyere beløp.

Skolepengestøtten økes ikke selv om undervisningsåret er lengre enn ti måneder, heller ikke ved komprimerte opplegg. Når undervisningsåret er kortere enn seks måneder, blir det gitt halv skolepengestøtte.

For søker som mottar ytelser fra andre til skolepenger, blir skolepengestøtten redusert dersom samlet støtte til skolepenger overskridet faktiske skolepenger. Reduksjonen skjer først mot lånedelen av skolepengestøtten.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 6.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Det gjøres oppmerksom på at studenter som tar lange profesjonsutdanninger i utlandet som ikke har en inndeling i bachelor- og mastergrad, og som skal ha støtte etter reglene i kapittel IV punkt 8.1.1, tildeles støtte som bachelorstudenter i de tre første årene av studiet. Støtte tildeles etter reglene for mastergrad fra og med fjerde år i studiet.

Det gjøres videre oppmerksom på at valutakompensasjon kan bare gis for valutaer som er konvertible og som noteres av Norges Bank.

8.2

Til utdanning ved visse læresteder utenfor Norden kan det bli gitt tilleggsstipend til dekning av skolepenger over satsene i kapittel IV punkt 8.1.1 Tilleggsstipendet blir gitt etter kapittel IV punkt 8.2.1.

Utdanning på bachelor-, master- og Ph.d.-nivå, samt delstudier, inngår i ordningen. Departementet bestemmer hvilke utdanninger og læresteder som er omfattet av ordningen.

Tilleggsstipend kan bli gitt i den tiden Lånekassen har satt som norm for utdanningen (normert studietid). Det kan bli gitt støtte til skolepenger utover normert studietid til søker med nedsatt funksjonsevne som har støtte fra folketrygden, søker som får barn i utdanningstiden, og søker som er forsiktig på grunn av sykdom.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 6.3.

Det er i St.prp. nr. I (2005-2006) foreslått å åpne for skolepengefinansiering, dvs. skolepengestøtte og tilleggsstipend, utover normert tid, dersom det foreligger særlige årsaker til at studenten har blitt forsiktig.

Øvrige endringer i forskriftsbestemmelsen medfører ikke realitetsendringer.

I gjeldende forskrift, kapittel V punkt 6.3, er det opplyst om at departementet fastsetter utvalget utdanninger som omfattes av tilleggsstipendordningen etter forslag fra Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU). Det er videre opplyst om muligheten for studenter og norske familiører å søke til SIU om at særlig kvalitetstunge utdanninger kan omfattes av ordningen. Dette er viktig informasjon, men opplysningene har ikke naturlig plass

i utdanningsstøtteforskriftene og er foreslått tatt ut av forskriftsbestemmelsene. Både Lånekassen og SIU har ansvar for å informere om de aktuelle rutinene.

8.2.1

Det kan bli gitt tilleggsstipend til et helt undervisningsår med opptil kr 55 320. Tilleggsstipendet blir utbetalt dersom skolepengene er høyere enn kr 102 320, inntil faktisk studieavgift.

For søkeres som mottar ytelser fra andre til skolepenger, blir støtten til skolepenger redusert dersom samlet støtte til skolepenger overskriver faktisk studieavgift. Reduksjonen skjer først i skolepengestøtten, se kapittel IV punkt 8.1.1.

Ved endringer i valutakursen kan tilleggsstipendet bli gitt med et høyere beløp.

Se også kapittel IV punkt 8.3.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 6.3.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

8.3

Som en overgangsordning blir det gitt gebyrstipend til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som det ble gitt gebyrstipend til da søkeren startet utdanningen. Gebyrstipend blir gitt etter regelverk og satser som gjaldt i studieåret 2003-2004.

Som en overgangsordning blir det gitt tilleggsstipend på inntil kr 55 320 til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som søkeren var i gang med før studieåret 2004-2005, når studiet ga rett til tilleggsstipend da søkeren begynte utdanningen.

Tilleggsstipend for denne gruppen blir gitt etter regelverk og satser som gjaldt i studieåret 2003-2004. Studenter som startet utdanning i 2004-2005 ved et av lærestedene som omfattes av ordningen i kapittel IV punkt 8.2, kan få tilleggsstipend etter satsene i kapittel IV punkt 8.2.1.

Som en overgangsordning blir det gitt lån på inntil kr 50 000 til dekning av skolepenger til søkeres som var i gang med en utdanning før 2004-2005, som det ikke ble gitt gebyrstipend til da søkeren startet utdanningen. Lån blir gitt inntil faktiske skolepenger.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 6.4, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

8.4

Det blir gitt skolepengestøtte til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som det ble gitt skolepengestøtte til da søkeren startet utdanningen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 6.5, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

9 Tilskudd til reiser

Merknad

Regler om tilskudd til reiser framgår i gjeldende forskrift, kapittel V punkt 7.

9.1

Det kan bli gitt tilskudd til to reiser tur-retur i året til studentpris mellom registrert bosted i Norge og lærestedet. Tilskuddet blir gitt med 100 prosent stipend i Norge og delt med 70 prosent som stipend og 30 prosent som lån for reiser utenfor Norge.

Tilskudd til reiser i Norge blir gitt til søker født i 1981 og senere, og det blir gjort et fradrag på kr 2 010 per undervisningsår som søkeren må dekke selv.

Maksimalt reisestipend i Norge er kr 7 000 per undervisningsår.

Søkere som får beregnet støtten etter kapittel II, får tilskudd til to reiser tur-retur i Norge med et fradrag på kr 646 per skoleår som søkeren må dekke selv etter forskriftenes kapittel II punkt 4.1.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel V punkt 7.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Det gjøres oppmerksom på at gjeldende forskrift, kapittel V punkt 7.1.1 er foreslått tatt ut. Dette er i tråd med forslag i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Vedlegg til kapittel IV

Videregående opplæring som er omfattet av ordningene i punkt 3.4

A

Atlantic College i Wales (2 år)

Lester Pearson College i Canada (2 år)

United World College of South East Asia i Singapore (2 år)

Li Po Chun United World College i Hong Kong (2 år)

The Armand Hammer United World College of the American West i New Mexico i USA (2 år)

United World College of the Adriatic i Trieste i Italia (2 år)

United World College of Southern Africa i Swaziland (2 år)

Mahindra United World College of India (2 år)

B

Lycée Alain Chartier i Bayeux i Frankrike

Lycée Corneille i Rouen i Frankrike

Lycée Edouard Herriot i Lyon i Frankrike

Lycée François Rabelais i Vendée, Frankrike

Lycée d'enseignement général et technologique Notre Dame i Vendée i Frankrike

Lycée Chevrollier i Angers i Frankrike

C

Danielsen videregående skole, Bergen, i samarbeid med:

Hillcrest Lutheran Academy, Minnesota, Cuyahoga Valley Christian Academy og

Mansfield Christian School, Ohio, USA

(allmennfag, videregående trinn 2)

Skedsmo videregående skole, Skedsmo, i samarbeid med Russisk-norsk videregående skole, Moskva, Russland (allmennfag, videregående trinn 3)

Sogn videregående skole, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (elektronikk og medier og kommunikasjon, videregående trinn 2)

Ulsrud videregående skole, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (allmennfag, videregående trinn 2)

Heltberg Private Gymnas, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England eller York College, York, til sammen én klasse (allmennfag, videregående trinn 2)

Oslo Handelsgymnasium i samarbeid med Beechen Cliff School, Bath, England (allmennfag, ett semester, videregående trinn 2)

Lindås gymnas/Internasjonal vidaregående skole i samarbeid med disse sju videregående skolene i og omkring Cardiff, South Glamorgan, Wales (allmennfag, videregående trinn 2):

- **Barry Boys' Comprehensive School**
- **Bryn Hafren Comprehensive Girls' School**
- **Fitzalan High School**
- **St. Teilo's Church in Wales High School**
- **Cardiff High School**
- **Coleg Glan Hafren**
- **Whitchurch High School**

Drottningborg videregående skole, Grimstad, i samarbeid med Lincoln Lutheran High School, Nebraska, USA (allmennfag, videregående trinn 2)

Bergeland videregående skole, Stavanger, i samarbeid med Somerset College of Arts and Technology, England (tegning, form og farge, videregående trinn 2)

Øystese videregående skole, i samarbeid med St. Paul's Lutheran High School, USA (allmennfag, videregående trinn 2)

Kvadraturen videregående skole, Kristiansand, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (elektronikk, videregående trinn 2)

Stovner videregående skole, Oslo, i samarbeid med Hammersmith and West London College, London, England (allmennfag, videregående trinn 2)

Hetland videregående skole, Stavanger, i samarbeid med Oxford College of Further Education, England (allmennfag, videregående trinn 2)

Nord- og Sør-Trøndelags fylkeskommuner i samarbeid med Norfolk County, England (allmennfag, videregående trinn 2)

D

Elever som har fått opptak gjennom kulturkontoret ved Den franske ambassaden til yrkesfaglig utdanning ved disse skolene:

- Lycée Hôtelier i La Rochelle i Frankrike (hotell- og restaurantfag)
- Lycée d'Hôtellerie et de Tourisme i Illkirch, Frankrike (hotell- og restaurantfag)
- Lycée Hôtelier Raymond Mondon i Metz i Frankrike (hotell- og næringsmiddelfag)
- Lycée Charles de Gaulle i Muret i Frankrike (mekaniske fag)
- Lycée Professionel Experimental de Guerande (akvakultur)
- Lycée d'hôtellerie et de Tourisme de Saint-Quentin-en Yvelines (hotell- og næringsmiddelfag)

Det samme gjelder

en elevgruppe fra Sogn videregående skole, Oslo, til å ta studieopphold i seks uker ved Lycée Professionel Pierre et Marie Curie i Frankrike (videregående trinn 2, kokkfag)

en elevgruppe fra Sogn videregående skole, Oslo, til å ta studieopphold i to måneder i Bielefeld, Tyskland (videregående trinn 2, bilmekaniker)

en elevgruppe fra Romsdal videregående skole, Molde, til å ta studieopphold i seks uker i Bielefeld, Tyskland (videregående trinn 2, kjøretøy)

Merknad

Det er kun gjort språklige presiseringer i listene.

Kapittel V Fødselsstipend, sykestipend og flyktningstipend

Merknad

Regler om fødselsstipend, sykestipend og flyktningstipend framgår av gjeldende forskrift, kapittel IV. Departementet foreslår å endre overskriften i kapitlet, for å synliggjøre hva slags støtteordninger som omfattes av kapitlet. Gjeldende overskrift, "Støtte til særlige grupper" gir lite informasjon til brukeren.

Det er også foreslått å endre rekkefølgen av ordningene i kapitlet, slik at de ordningene med flest brukere, kommer lengst fram.

Gjeldende kapittel IV punkt 4 og 5 om støtte til studenter i sommerterminordning og støtte til studenter som tar forkurs til ingeniørutdanning er foreslått tatt ut av forskriftskapitlet. Ordningene reguleres i kapittel I punktene 4.1.5 og 8.4.1 og kapittel III punkt 8.1 c).

1 Fødselsstipend

1.1

Søker som får barn i utdanningsperioden kan i en periode få hele støtten som fødselsstipend når søker oppfyller følgende vilkår:

- a) søkeren må ha hatt rett til støtte i de siste seks månedene før fødselen eller adopsjonen (opptjeningsperiode). Det kan gjøres unntak ved prematur fødsel,
- b) søkeren må bo sammen med barnet, og
- c) søkerens ektefelle eller samboer kan ikke samtidig motta fødselpenger fra folketrygden. Det blir gjort unntak dersom ektefellen eller samboeren benytter ordningen med tidskonto

Når en søker tar permisjon fra studiet på grunn av fødsel, kan det bli gitt fødselsstipend i permisjonstiden.

Foreldrene kan ikke få fødselsstipend samtidig.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 2.1. Gjeldende forskriftsbestemmelse er delt inn i ny forskrift, kapittel V punkt 1.1 og 1.2. Det vises til St.prp. nr. 1 (2005-2006), der det er foreslått endringer i vilkårene for fødselsstipend.

Departementet mener det er viktig at elever og studenter som får barn i utdanningsperioden skal ha gode sosiale ordninger, som sikrer at de ikke får økt gjeldsbyrde som følge av fødsel og omsorg etter fødselen. Samtidig er det viktig å ivareta prinsippet om å unngå dobbeltdekning fra det offentlige. Vilkårene i fødselsstipendordningen gjennom Lånekassen er for en stor del harmonisert med vilkårene for fødselpenger gjennom Folketrygden. Det finnes imidlertid noen problematiske grensedragninger mellom de to velferdsordningene, som det er behov for å vurdere nærmere. Departementets forslag innebærer klarere regler i fødselsstipendordningen, men løser ikke alle de problemstillinger som knytter seg til dagens ordning.

Etter gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 2.1, er det et vilkår for å få fødselsstipend at søkeren har omsorg for barnet. Vilkåret er uklart, og åpner for flere fortolkningsmuligheter. Lånekassen har praktisert forskriften slik at "å ha omsorgen for barnet", forstås slik at søkeren er den som passer barnet på dagtid.

Vilkårene for å få fødselsstipend ble endret til undervisningsåret 2003-2004. Før dette var det ulike vilkår for fødselsstipend for mor og far, der det ble krevd at mor til barnet var i arbeid eller utdanning for at far skulle få fødselsstipend. Ved endringen ble det fastsatt at det skulle gjelde et omsorgskrav for begge foreldrene.

Ett formål med regelen er å unngå dobbeldekning fra det offentlige til dekning av utgifter eller inntektstap ved å være hjemme med barnet. Etter gjeldende praksis er utgangspunktet at søkeren bare har omsorgen dersom ektefelle eller samboer enten er i utdanning eller arbeid. Lånekassen har i sin forvaltning av ordningen opplevd problemer med å fastlegge hva som i praksis ligger i omsorgskravet. Som eksempler kan nevnes hvilke tider på dagen omsorgen skal utøves, problemer rundt hjemmekontor, deltidsarbeid og kveldsarbeid osv. Dette har ført til en praksis der eleven eller studenter ikke får fødselsstipend i perioder hvor ektefelle eller samboer er hjemme med fødselspenger.

Departementet foreslår å presisere forskriften, slik at gjeldende vilkår om at eleven eller studenten må ha omsorg for barnet, tas ut. For å unngå dobbeltdekning fra det offentlige ved at begge barnets foreldre får enten fødselspenger gjennom Folketrygden eller fødselsstipend gjennom Lånekassen, foreslås det samtidig at det settes som vilkår at eleven eller studenten ikke kan motta fødselsstipend samtidig som ektefellen eller samboeren mottar fødselspenger. Det er fortsatt et krav om at eleven eller studenten bor sammen med barnet.

Endringen i forskriftsbestemmelsen regelfester det som har vært Lånekassens praksis med hensyn til å vurdere vilkåret om at personen som mottar fødselsstipend har omsorgen for barnet. Unntaket for tidskontoordningen er også i tråd med gjeldende praksis.

Departementet åpner imidlertid samtidig for at eleven eller studenten kan få fødselsstipend dersom ektefelle eller samboer er hjemmeverende med barnet uten rett til fødselspenger fra Folketrygden. Dette anses som rimelig, da det ikke foreligger dobbeldekning fra det offentlige, og ut fra en vurdering om at denne gruppen trolig vil ha et klart behov for fødselsstipendet.

Med departementets forslag er det presisert at elever og studenter ikke kan motta fødselsstipend samtidig som ektefelle eller samboer mottar fødselspenger (med unntak av tidskonto), for å unngå dobbeltdekning fra det offentlige. Den foreslalte forskriften åpner imidlertid likevel for at elever og studenter selv kan motta både fødselspenger og fødselsstipend samtidig. Etter regelverket får elever og studenter i høyere utdanning og annen utdanning som ikke er vanlig videregående opplæring tatt med rett etter opplæringslova § 3-1, dvs. personer som får støtte etter kapittel III, fødselsstipend uten etterfølgende behovsprøving mot inntekt, samtidig som det ikke stilles krav til faglig progresjon i like lang tid som søkeren mottar fødselsstipend. Denne gruppen elever og studenter som får barn under utdanningen, og som også har rett til fødselspenger, kommer dermed svært godt ut økonomisk, sammenlignet med andre grupper.

Elever som tar vanlig videregående opplæring med rett etter opplæringslova § 3-1, dvs. personer som får støtte etter kapittel II, får støtten og fødselsstipendet behovsprøvd på grunnlag av opplysninger som oppgis ved søknad.

Etter departementets vurdering er det problematisk å foreslå endringer på dette området nå. Årsaken er at en del elever og studenter har deltidsjobb ved siden av skole og studier, noe som gjør at de opparbeider seg rettigheter i Folketrygden. Beløpene som utbetales kan imidlertid være lave, og det anses ikke som rimelig at lave fødselspenger som er opparbeidet på grunn av deltidsjobb ved siden av fulltidsstudier skal medføre at elevene og studentene i sin helhet skal miste retten til fødselsstipend. Denne problemstillingen er særlig aktuell for lærlinger, som får lønn under utdanningen og som samtidig har rett til utdanningsstøtte gjennom Lånekassen. Bortfall av rettighet i enten Lånekassen eller Folketrygden ved fødsel vil medføre en betydelig reduksjon i disse personenes inntekt.

1.2

Fødselsstipendet blir gitt i opp til 42 uker. Tre uker før fødselen og seks uker etter fødselen er forbeholdt mor til barnet. Ved adopsjon blir det gitt stipend til mor eller far i 39 uker etter adopsjonen.

Ved flerbarnsfødsel blir det samlede uketallet på 42 økt med fem uker for hvert barn mer enn ett. Ved flerbarnsadopsjon blir uketallet på 39 økt med fem uker for hvert barn mer enn ett.

Fødselsstipendet blir også gitt i perioden 15.06. til 14.08. (sommerferien).

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 2.1, 2.1.1 og 2.1.2. Endringene innebærer at alle regler om perioden det kan gis fødselsstipend er samlet. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

1.3

Stipendet blir regnet ut fra den maksimale summen som søkeren har krav på, se kapittel I, II, III og IV.

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse. Innholdet er hentet fra gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 2.1 siste ledd. Endringen innebærer ikke realitetsendringer.

1.4

Søknad om fødselsstipend og dokumentasjon på fødselen må være innkommet senest tolv måneder etter fødselen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 2.2. Søknadsfristen er utvidet fra seks til tolv måneder.

2 Sykestipend

2.1

Søker som blir syk og av den grunn er helt studieutført i en del av søknadsperioden, kan

få lånet for denne tiden omgjort til sykestipend, men ikke for mer enn fire måneder og to uker per undervisningsår. Sykdomsperioden må dokumenteres. Omgjøring blir gitt for halve måneder.

Lån for de første fjorten dagene av en sykdomsperiode (karenstid) kan ikke bli gjort om til sykestipend.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 3.1 og 3.3. Vilkåret om at eleven og studenten på grunn av sykdom ikke kan følge undervisningen, er endret til at det er et vilkår om at eleven eller studenten er helt studieutfør.

Med "helt studieutfør" menes at eleven eller studenten er helt ute av stand til å følge undervisning, studere hjemme, levere oppgaver, delta på eksamen, eller lignende.

2.1.1

Søker som er helt forhindret fra å følge undervisningen i en del av søknadspersonen på grunn av dokumentert sykdom hos egne barn under ti år, kan også få sykestipend.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 3.1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

2.2

Lån blir omgjort til stipend bare for sykdomsperioder som oppstår etter at søknad om lån er kommet inn til Lånekassen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 3.4, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

2.3

Retten til omgjøring gjelder ikke for søker som er syk når undervisningen tar til. Det blir gjort unntak når søkeren er i en flerårig utdanning.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 3.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

2.4

Søker som har rett til sykepenger, attføringspenger eller rehabiliteringspenger fra folketrygden for sykdomsperioden, kan ikke få omgjort lån til stipend for den tiden de har slike ytelser.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 3.5, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

2.5

Søknad om sykestipend må være innkommet senest seks måneder etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 3.6, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Det gjøres for ordens skyld oppmerksom på at gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 3.4.1 er tatt ut, da denne anses som unødvendig.

3 Flyktningstipend

3.1

Flyktningstipendet kan bli gitt i inntil tre år til utenlandsk statsborger som har fått asyl i Norge, og som tar vanlig videregående opplæring her i landet, eller som tar grunnskoleopplæring med rett etter opplæringslova § 4A-1.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 1.1, bl.a. for å presisere at ordningen gjelder vanlig videregående opplæring, og ikke annen utdanning på nivå med videregående opplæring.

3.1.1

Dersom utdanningen tar til innen tre år etter at søkeren kom til Norge, kan det bli gitt stipend for inntil tre år. Dersom utdanningen tar til innen fire år etter at søkeren kom til Norge, kan det bli gitt stipend for inntil to år. Dersom utdanningen tar til innen fem år etter at søkeren kom til Norge, kan stipend bli gitt for inntil ett år. Tiden blir regnet fra den datoен asyl ble gitt.

Perioden mellom dato for asyl og oppstart av utdanningen utvides med to år dersom søkeren

- a) har barn eller får barn i løpet av den tiden flyktningstipend normalt kunne bli gitt. Utdanningen må ta til før barnet er fylt ti år
- b) har rett til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A-1 før vanlig videregående opplæring

Innenfor disse grensene blir flyktningstipendet gitt så lenge søkeren har rett til støtte etter kapittel I, i inntil tre år.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 1.4. Regler om hvor lang tid retten til flyktningstipend gjelder etter at personen har fått asyl, er flyttet fram og presisert. Det er videre tatt inn innhold fra en nærmere regel som Lånekassen har hatt til forskriften, om utvidelse av grensene for personer som har barn eller får barn, og regel om utvidelse på grunn av nødvendig grunnskoleopplæring. Endringene medfører ikke realitetsendringer i forhold til tidligere praksis.

Det understrekkes at reglene i denne bestemmelsen ikke utvider personenes rettigheter med hensyn til hvor mange år det kan gis flyktningstipend. Grensen er tre år, jf. kapittel V punkt

3.1 ovenfor. Forsinkelse i utdanningen medfører heller ikke at perioden med flyktningstipend forlenges.

3.1.2

Dersom utdanningen blir avbrutt, kan støtten bli krevd tilbake, se kapittel I punkt 9. Flyktningstipend blir ikke gjort om til lån etter kapittel I punktene 12 og 13, men kan bli trukket inn ved senere søknad om støtte.

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse. Innhold fra en nærmere regel Lånekassen har hatt til forskriften er tatt inn i forskriften. Endringen innebærer ikke endring i forhold til tidligere praksis.

3.2

For søker som tar videregående opplæring som han eller hun har rett til etter opplæringslova § 3-1, blir støttebeløpet regnet ut etter reglene i kapittel II.

Hele støttebeløpet blir gitt gitt som stipend, med unntak av lån til skolepenger.

Merknad

Videreføring av gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 1.2.

3.3

For voksen søker som tar opplæring som han eller hun har rett til etter opplæringslova § 4A-1 eller § 4A-3, blir støttebeløpet regnet ut etter reglene i kapittel III.

For søker som tar vanlig videregående opplæring uten rett etter opplæringslova § 3-1, blir støttebeløpet regnet ut etter reglene i kapittel III.

Hele støttebeløpet blir gitt gitt som stipend, med unntak av lån til skolepenger.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IV punkt 1.3, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Kapittel VI Støtte og ettergivelse for statsborgere fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia (kvoteordningen)

1 Hvem som er omfattet av kapitlet

1.1

Dette kapitlet gjelder for statsborgere over 18 år fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia som er tatt opp ved høyskole eller universitet i Norge, etter de vilkårene som Utdannings- og forskningsdepartementet har fastsatt for kvoteordningen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Kvoteordningen gir studenter fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia mulighet til å studere i Norge med støtte fra Lånekassen. Støtten gis stort sett på samme vilkår som for norske studenter, men kvotestudentene får lånet slettet dersom de drar tilbake til hjemlandet etter endt utdanning for å bosette seg varig der.

Antallet kvote plasser er 1 100, hvorav 300 plasser er forbeholdt studenter fra Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia og 700 er forbeholdt studenter fra utviklingsland. Ordningen startet opp høsten 1994. Målsettingen med ordningen er å tilføre studentene relevant kompetanse som kan komme hjemlandet til gode når studentene reiser tilbake etter endt utdanning. Samtidig bidrar ordningen til å styrke norske læresteders deltagelse i det globale kunnskapssamarbeidet.

Departementet har utarbeidet et rundskriv som regulerer lærestedenes rolle og ansvar i kvoteordningen, jf. rundskriv F-10-04. Rundskrivet inneholder blant annet en liste over de utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia som omfattes av kvoteordningen.

Gjeldende forskrift til utdanningsstøtteloven inneholder noen bestemmelser om forhold som det i henhold til rundskriv F-10-04 er de norske lærestedenes ansvar å ivareta, og som ikke påvirker Lånekassens forvaltning av utdanningsstøtten. Enkelte av disse bestemmelsene er justert eller foreslått tatt ut av ny forskrift. Disse endringene innebærer ikke realitetsendringer.

2 Krav til søkeren

2.1

Det er et vilkår at søkeren har fått studieplass i høyere utdanning etter de vilkårene som er nevnt i kapittel VI punkt 1.1, har oppholdstillatelse som utdanningssøker, og skal bruke utdanningen i hjemlandet når studiet er fullført.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 2.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

2.2

Det er et vilkår at søkeren har søkt om opptak til utdanning under kvoteordningen fra hjemlandet og kan dokumentere opphold i hjemlandet i minst ett år før opptak i utdanningen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 2.2, som er delt inn i nytt punkt 2.2 og 2.2.1. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Vilkåret er også regulert i rundskriv F-10-04.

2.2.1

Unntak fra kravet om å søke fra hjemlandet kan bli gjort for søker som tidligere har fått støtte fra Lånekassen, eller som har finansiert høyere utdanning i Norge gjennom Norad og Norges forskningsråd o.l. Det er da en forutsetning at samlet studietid ikke ble mer enn fem år.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 2.2, som er delt inn i nytt punkt 2.2 og 2.2.1. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Vilkåret er også regulert i rundskriv F-10-04.

3 Hva slags utdanning det kan bli gitt støtte til**3.1**

Utdanningen må være godkjent for støtte etter forskriftens kapittel I. Det blir gitt støtte til Ph.d.-utdanning til studenter som får støtte under kvoteordningen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 3.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Det gjelder samme regler for godkjenning av utdanninger som for norske studenter, jf. kapittel I, med unntak av støtte til Ph.d.-utdanning og innsøringskurs i norsk, som er særordninger for kvotestudentene. De norske lærestedene har ansvar for at vilkårene for godkjent utdanning ivaretas, jf. rundskriv F-10-04 punkt 4.

Det gjøres oppmerksom på at gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 3.2 er foreslått tatt ut, idet det ikke anses å være behov for bestemmelsen.

3.2

Søker som er tatt opp til et utdanningsprogram med norsk eller samisk som undervisingsspråk, kan få støtte i inntil ett år til innsøringskurs i norsk eller samisk før utdanningen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 3.3. Det har siden studieåret 2002-2003 vært anledning for Samisk høgskole å tilby sine kvotestudenter innføringskurs i samisk. Det er foreslått å ta dette inn i forskriften, slik at forskriften er uttømmende i forhold til de typer innføringskurs det kan gis støtte til. Endringene innebærer således ikke realitetsendringer.

4 Hvor lang tid det kan bli gitt støtte**4.1**

Det blir gitt støtte i normert tid for utdanningen, innenfor en ramme på fire år. Et eventuelt innføringskurs i norsk eller samisk kommer i tillegg til de fire årene.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 4.1 og 4.3, men endringene innebærer ikke realitetsendringer. Deler av gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 4.3 er foreslått tatt ut av forskriften til utdanningsstøtteloven, idet det i henhold til rundskriv F-10-04 er de norske lærerstedene som har ansvar for å ivareta vilkårene.

4.1.1

Dersom søkeren planlegger Ph.d.-utdanning, blir det bare gitt støtte i ett år på mastergradsnivå.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 4.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

4.1.2

Dersom feltarbeid i hjemlandet inngår i utdanningen, kan støtteperioden utvides tilsvarende lengden på feltarbeidet, slik at det kan bli gitt støtte i inntil fem år. Støtte til feltarbeid blir gitt etter de samme reglene som gjelder for norske søker, se kapittel I punkt 5.1.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 4.2.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

Det er en forutsetning for støtte til feltarbeid at feltarbeidet starter etter at søkeren har begynt utdanningen i Norge. Feltarbeidet må inngå som en del av det faglige opplegget og være klarlagt og anbefalt av lærestedet på forhånd.

4.2

Ved forsinkelse i utdanningen kan det bli gitt støtte i inntil ett år mer enn normert tid, se kapittel I punkt 9.1. Det er en forutsetning at søkeren fortsatt har studieplass under kvoteordningen. Det blir ikke gitt støtte til repetisjon av innføringskurs.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 4.1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

5 Utregning av støttebeløpet**5.1**

Ved utregning av støttebeløpet gjelder reglene i kapittel III og kapittel V punkt 1 og 2. Det gjelder egne regler for støtte til reiser, jf. kapittel VI punkt 5.2-5.4.

Det blir gitt støtte i 12 måneder per undervisningsår for Ph.d.-studerter.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 5.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

5.1.1

Søker får forsørgerstipend for barn født i 1991 eller senere som har oppholdstillatelse og bor i Norge.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 5.1.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

5.2

Det blir gitt tilskudd ved innreise ved starten av utdanningen og til hjemreise når utdanningen er avsluttet.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 5.2, som er delt inn i nytt punkt 5.2 og 5.3. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

5.3

Det blir gitt tilskudd til en årlig hjemreise etter satsene i Lånekassen, når studiet har vart i mer enn ett år og søkeren ikke har hatt feltarbeid i semesteret før, eller skal ha feltarbeid i semesteret etter. Det er en forutsetning for støtte til slik reise at søkeren faktisk gjennomfører reisen.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 5.2, som er delt inn i nytt punkt 5.2 og 5.3. Endringene innebærer ikke realitetsendringer.

5.4

Tilskuddet til reiser i Norge etter kapittel VI punkt 5.2 og 5.3 blir gitt etter regelverket i kapittel III punkt 7.1. Aldergrense, maksimalsats og egenandel i kapittel III punkt 7.1 gjelder likevel ikke for kvotestudenter.

Tilskuddet til reiser i utlandet blir gitt med 70 prosent som stipend og 30 prosent som lån.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 5.2.1, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

6 Ettergivelse av utdanningslån

6.1

Låntakere får ettergitt utdanningslån som er gitt etter dette kapitlet når de reiser tilbake til hjemlandet for å bosette seg varig der.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 6.1. Bakgrunnen for endringen er at gjeldende forskriftsbestemmelse har gitt rom for en praksis med å ettergi utdanningslån som personer har mottatt for perioder da de ikke var kvotestudenter. Dette kan for eksempel gjelde personer som etter avsluttet utdanning under kvoteordningen har opparbeidet seg rett til støtte gjennom Lånekassen etter andre av de vilkårene som gjelder i kapittel I punkt 2.

Det har ikke vært intensjonen at utdanningslån som er gitt etter annet regelverk enn dette forskriftskapitlet skal kunne ettergis på dette grunnlaget. Det foreslås derfor å presisere at det kun er utdanningslån gitt etter kapittel VI som kan ettergis etter punkt 6.1.

Tidligere kvotestudenter kan søke om ettergivelse når han har bodd i ett år sammenhengende i hjemlandet etter avsluttet utdanning. Dersom han eller hun ikke sender inn søknad om ettergivelse etter ett år i hjemlandet, blir lånet behandlet etter punkt 6.2 nedenfor.

6.2

Låntaker som bor i Norge eller i et annet land enn hjemlandet etter avsluttet utdanning, kan ikke få lånet ettergitt. For disse gjelder reglene om forrentning og tilbakebetaling i forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån, kapittel I og II.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 6.2, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.

6.2.1

Dersom det foreligger humanitære grunner til at låntakeren ikke kan bosette seg i hjemlandet etter avsluttet utdanning, slik som krig, alvorlig uro eller forfølgelse, kan lånet bli ettergitt dersom låntakeren bosetter seg i et annet land som er omfattet av kvoteordningen.

Merknad

Ny forskriftsbestemmelse. Departementet har av rimelighetshensyn tidligere fattet vedtak om at det kan gis unntak fra kravet om bosetting i hjemlandet dersom det foreligger humanitære årsaker som krig, alvorlig uro og forfølgelse. Unntaksordningen har vært nedfelt i Lånekassens nærmere regler til forskriften. Det foreslås at unntaket forskriftsfestes. Endringen medfører ingen realitetsendringer i forhold til tidligere praksis.

6.3

Dersom låntakeren senere vender tilbake til Norge, vil vedtaket om ettergivelse bli opphevet. Er vedtaket eldre enn ti år, blir vedtaket likevel ikke endret.

Merknad

Forskriftsbestemmelsen er omformulert i forhold til gjeldende forskrift, kapittel IX punkt 6.3, men endringene innebærer ikke realitetsendringer.